

# SLOVENSKI PRIJATEL.

Izhaja enkrat  
v mesecu.

Za cerkev, šolo in dom.

Velja na leto  
3 fl. po pošti.

Št. 4.

15. aprila 1856.

V. tečaj.

## Pridiga za veseli god Kristusovega vnebohoda.

(Jezus je šel v nebesa. — pojdemo tudi mi za njim.)

„Gospod Jezus, ko jim je bil izgovoril, je bil v nebo vzet in sedi na desnici božji.“  
Mark. 16, 19.

### U v o d.

Jezus je ustal od smerti in tako premagal smert in pekel. Adamov dolg je bil poplačal in Oče nebeški spet dober in usmiljen človeškemu rodu. Tako je toraj Jezus težavno delo, katero je ljubeznivo prevzel, slavno dokončal, vesoljni svet odrešil, in sedaj se zamore spet verniti k Očetu, ki ga je poslal. Na svet prišel in rodil se je Jezus tiho in borno, — iz sveta iti je pa hotel častljivo in slavno. Zatoraj je zbral svoje aposteljne in učence na oljski gori, je vzel po prijateljsko od njih slovo, svoje roke nad nje stegnil in jih še slednjič blagoslovil. In Gospod Jezus, ko jim je bil izgovoril, je bil v nebo vzet in sedi na desnici božji. Iz samosvoje oblasti se je Jezus vzdignil od zemlje, in oblak ga je vzel spred njih oči. Aposteljni in učenci, viditi kaj se godi, so gledali za njim proti nebesom. Pa glej! dva moža sta pri njih stala v belih oblačilih in sta rekla: Možje galilejski! kaj stojite in gledate v nebo? Ta Jezus, kateri je bil vzet od vas v nebo, bo tako prišel, kakor ste ga vidili iti v nebo. —

Po tem toraj je Jezus slavno in jasno spričal, da je res od Boga poslan na svet, in da se spet iz sveta verne k Njemu nazaj. Sedaj so aposteljni in učenci spoznali, da imajo svojega gospoda in mojstra v nebesih in da imajo tje v nebesa tudi oni priti, ako naročeno delo zvesto in srečno doženejo. To jim je delilo novo veselje in novo moč lepo opravljati in spolnovati vse, kar jim je Jezus naročil. — Kaj pa mi občutimo, kedar slišimo: Naš gospod in učenik je šel v nebesa? Kaj ne tudi serčno veselje, sladko upanje in novo moč! — Kaka je bila v nebesih, ko se je vernil edinorojeni Sin nebeškega Očeta? Že na zemlji se pripravlja tistemu, ki je v kaki vojski sovražnika zmagal, velika čast in slava, lepi venci se spletajo, žlahne cvetlice se mu trosijo, junaške pesmi se mu pojó, gromeči: „Živio!“ se mu kliče. Kako bi zamogle nebesa tihe in mirne biti, ko se vrača tisti slavni junak, ki je zmagal

smert, hudiča in pekel, in rešil ves človeški rod večnega pogubljenja? Po vseh nebesih se je razlegala vesela pesem: „Čast in slava bodi Odrešeniku, usmiljenemu in mogočnemu Gospodu.“ Veselje je bilo toraj na zemlji, v nebesih in še clo pod zemljo tedaj, ko je Jezus šel v nebesa. Vredna je toraj ta resnica: Jezus je v nebesa šel, da jo nekaj bolje in dalje premišljujemo. Zategavoljo hočemo danes premišljevat besede:

1. Jezus je vesel v nebesa šel.

Usmiljeni Jezus! ravno danes si blagoslovil svoje učence. Blagoslovi tudi moje današnje besede!

### Razlaganje.

Gotovo ste že slišali praviti, da so stari Rimljani tistega gospoda, ki je bil v vojski srečen in zmagal, slovesno sprejeli in v mesto Rim vpeljali. To je bilo grozno lepo! Sam sv. Avguštin piše, da bi rad vidil Rim, ko se tam kej takega godi. Pa vendar še veliko lepše je bilo, ko je Jezus v nebesa šel. Zakaj:

1. Jezus je iz samosvoje moči in čudno v nebesa šel.

Rimljani so pripravili slavnemu zmagovavcu ves pozlačen voz, vpregli so nar lepše konje, in včasih, ko je prav slovesno bilo, so sami ljudje zmagovavca na vozu stoječega v mesto peljali. Res vse prelepo in prečastno; pa vendar zraven tudi sramotno za junaškega zmagovavca! Tudi on je le slaboten človek, ki potrebuje ptujih rok in ptuje pomoči, da v mesto priti zamore. Poglejmo pa na Jezusa; vse je drugače pri Njem. Brez vse ptuje moči, le iz samosvoje volje in oblasti se vzdigne, svitel oblak ga nosi v neznane višine in naenkrat zgine spred oči. Vsaka reč le pada proti zemlji — Jezus se pa vzdiguje od zemlje. Ni toraj čuda, da so aposteljni in učenci stermeli in vsi leseni gledali za Njim. Brali so gotovo v svetih bukvah, da se je prerok Elija na gorečem vozu peljal v nebesa; pa viditi, da se Jezus brez vse pomoči proti nebesom vzdiguje, jih je vse prevzelo. Od tega še niso nikoli nič slišali — tega bi ne bili nikoli ne verjeli. Sedaj so še le spoznali, kdo da je, — da je Jezus tisti, od kterega kralj David ps. 56, 6. govori: „O Bog! vzdigni se nad nebesa, in tvoje veličastvo nad celo zemljo.“ Vnovič je toraj Jezus dokazal, da je bil pravi Bog, — in kakor Bog je doprinesel tisto sveto daritvo, ktera je naš omila vseh grehov, — on je tisto božje jagne, ktero grehe celega sveta odjemlje; — Jezus je pravi Bog, in kakor Bog nam prinesel iz nebes tisti sveti nauk, ki tudi nam pravi pot kaže v vesele nebesa. O ljubi moji! hvalimo Jezusa, da se je podal na zemljo, nam nebesa odpreti, da je nas učil, pot v nebesa pokazati, da se je ponižal, nas povišati, — da je naše grehe na se vzel, naš odrešiti, da je umerl



grenko na svetem križu, nam pridobiti večno življenje. Hvalimo ga danes; zakaj ravno danes je cel svet prepričal, da je res Bog in človek, da je nas kakor Bog in človek učil božjih resnic in nas odrešil večnega pogubljenja. — Junški zmagovavec pa ni bil sam, ko so ga slovesno v mesto peljali. Šla je za njegovim vozom velika rajda nesrečnih jetnikov, ki so jih v vojski vjeli, vsi so bili vključeni in so milo zdihovali; šla je za njim velika rajda vozov, na katerih je bilo vse blago, ktero so sovražniku odvzeli. Tako je šel junški zmagovavec v mesto. Kako je pa Jezus v nebesa šel?

2. Tudi On je imel za seboj veliko rajdo jetnikov pa ne žalostnih, temuč veselih.

Dokler Jezus ni na sv. križu cel svet greha odrešil in On v nebesa šel, so bile nebesa zaperte. Brumni in pravični stare zaveze niso toraj mogli v nebesa, temuč so čakali pred peklom. Tukaj niso nič terpeli, pa vendar so serčno izdihovali po tisti srečni uri, ko jih bo Jezus odrešil in v nebesa peljal. Med temi so bili očaki in preroki, tudi sv. Janez kerstnik, pravični Simeon, prerokinja Ana in sv. Jožef, Jezusov rednik. Oni so trdno verovali in upali, da pride Odrešenik; zakaj brez te vere in tega upanja bi ne bili pravični. Vedeli so, kedaj da bojo po Odrešeniku rešeni in so ga težko pričakovali. Neizrečeno veseli so toraj bili, kader je Jezusova duša obdana častjo božje nature k njim prišla. Naznanil je jim Jezus veselo novico, da so odrešeni, in danes je jih seboj vzel v sv. nebesa. Ti so šli za Jezusom, pa niso milo zdihovali, temuč serčno se veselili. Danes se je izpolnilo, kar je kralj David prerokoval: „Peljal si se v višine; vjel si jetnike in odpeljal jih seboj“, ps. 67, 19. Oh veselimo se, ljubi moji! za Jezusom pojdemo tudi mi: „Prostor bom vam pripravil, je Jezus sam rekel, da tam, kjer sem jaz, bote tudi vi“, Jan. 14, 3. Pravični so bili očaki in preroki, ki so za Jezusom šli: pravični moramo biti tudi mi, to je: verovati imamo, da je Jezus naš odrešenik, upati imamo, da se bomo izveličali po Jezusu, držati se imamo njegovih svetih nauk in potrebovati njegovih svetih zakramentov: „Pripravi se k vojski, ako hočeš zmagati. Brez zmage ne moreš si zadobiti krone pravičnosti. Brez dela ne boš nikoli sladko počival, in brez vojske ne boš nikoli slavno zmagal.“ Tom. Kemp.

Prebivavci tistega mesta, kamor so zmagovavca slovesno vpeljali, so mu tudi naproti prišli, so ga veselo pozdravljali, mu čast in hvalo dajali, mu lepe pesmi prepevljali. Pa vendar še lepše je bilo, ko je Jezus v nebesa šel. Zakaj

3. naproti mu je prišla vsa nebeška truma izveličanih duhov.

Že o rojstvu Jezusovem so angeli veseli prepevljali; vendar je Jezus svoje delo še le začel. Kako veselje jih je še le prevzelo slišati, da je Jezus svoje delo srečno dognal in da kakor zmagovavec smerti in pekla in kakor odrešenik celega človeštva spet vrača se na svoj dom, v svoj nebeški Jeruzalem! Nebeški duhovi prijateljsko ljubijo nas ljudi na zemlji. Vedeti, da so vsi ljudje v greh zapadli, da so prišli pod oblast peklenškega sovražnika, to vedeti jih je močno bolelo in zdihovali so po odrešeniku, ki nas bo peklenškemu sovražniku otel, zaperte vrata nebeške spet odklenil in da se bojo nebesa polnile tudi našega rodu, ki smo nebeščanom zlahta. Vsega tega so bili nebeščani serčno veseli, so Jezusu v nebesa prišlemu naproti hiteli in vratom nebeškim klicali kakor kralj David popisuje: „Večne vrata odprite se, veličastni kralj pojde na svoj dom“, ps. 23, 7. in vsem, ki so jih praševali: „Kdo je ta veličastni kralj?“ so odgovarjali: „Gospod je, kateri je močen in mogočen; Gospod, ki je mogočen v boji“, ps. 23, 8. Tako veseli so nebeški duhovi Jezusa sprejeli. Kaj mislite, ljubi moji! ali ne bojo tudi nas vsi veseli sprejeli? Vsakemu človeku je Bog odločil posebnega angela, naj da ga vodi in varuje na nevarnem potovanji tega življenja. Angeli nas serčno ljubijo in goreče želijo nas imeti pri sebi v svetem raji, prijazno nam svoje roke naproti stegujejo, nas k sebi potegniti. Oh kako veselje za nje, ako mi svoj pot srečno dokončamo in srečno dojdemo k njim na očetov dom. Revnega Lacarja so angeli božji nesli v naročje Abrahamovo; tudi našo dušo bojo veseli prevzeli in jo nesli pred večni tron ostrega sodnika in nam milosti in usmiljenja sprosili. Poslušajmo toraj mili glas angela varha, ki nas prijazno vabi in kliče, deržati se zvesto božjih zapoved; poglejmo tudi na naše brate in sestre v nebesih, ki so bili našega mesa, pa so se serčno vojskovali in srečno zmagali: So mogli uni in ti — zakaj da tudi ne mi? Vojskujmo se z Jezusom in za Jezusa tukaj, in kraljevali bomo tudi z Jezusom tamkaj! —

Ko so junaškega zmagovavca v mesto pripeljali, so ga posadili na ves zlat prestol in tron, nar zlahtniši in imenitnejši možje celega ljudstva so ga obstopili, se pred njim zahvalovali in priklanjali, njemu v čast zmagovavne pesmi prepevljali in mu slednjič lavorovo krono na glavo posadili. Poglejmo v svete nebesa, kaka se tam našemu Jezusu godi?

#### 4. Glejte, ljubi moji! tam sedi Jezus na desnici svojega Očeta.

Posedel je Jezus naj višjo oblast, čast in slavo čez vse v nebesih in na zemlji. Stopil je pred svojega Očeta nebeškega in rekel: „Oče! poveličal sem Te na zemlji; dokončal sem delo, katero si mi bil naložil; in sedaj poveličaj me Ti, o moj Oče! pri samem



sebi in daj mi tisto veličastvo, katero sem imel pri Tebi, preden je svet bil“, Jan. 17, 4. In posadil je Očce nebeški svojega Sina Jezusa Kristusa ne samo kot Boga, temuč tudi kot človeka zraven sebe, mu izročil vso oblast in moč, in ga postavil gospodarja in sodnika celega sveta. Neizmerne trupe angeljske so pristopile, ga počastile in klicale glasno: „Jagne, katero je bilo zaklano, je vredno, da sprejema oblast, božanstvo, modrost, moč, čast, veličastvo in slavo“, skriv. raz. 5, 11., in zadonelo je po vseh nebesih: Amen, naj se zgodi! —

Kaj si mislite, ljubi kristjani! kedar to slišite? Jezus Kristus, kateri se je rodil v bornem hlevu, katerega je Herodež preganjal, katerega so Judi zasramovali, zaničevali, bičali, kronali in na križ pribili: ravno ta Jezus sedi na desnici Očeta nebeškega in kraljuje v nebesih in na zemlji, in njegovo kraljestvo ne bo imelo ne konca ne kraja. Kristjani! ali vam serce vesolja in radosti ne poskakuje? Zakaj šel je v nebesa nam mesto pripravljat. Tudi nas čaka nebeško veselje, katerega še ni nobeno oko vidilo, ni nobeno uho slišalo in ni nobeno serce še občutilo! In tudi to naše veselje ne bode imelo ne konca ne kraja. „Jezus je, pravi sv. Avguštin, prišel iz nebes, nas ozdravit, — je pa šel v nebesa, tudi nas v nebesa povzdignit.“ Le radi mislimo na svete nebesa, le tam smo doma, tam bode Bog nam obrisal vse solze, tam ne bode ne ubožtva, ne bolezni, ne smerti več, vse to je prešlo in novo je vse. Glejte! pravični kristjani! kaj vas čaka, kaj bote uživali večne čase. Glejte pa tudi grešni kristjani! kaj ste zgubili in zapravili tudi za večne čase. Pravični bodite stanovitni: „Zakaj kdor stanoviten ostane do konca, bode izveličan“, Mat. 10, 22. Grešniki! izdramite se, dokler vam se sije solnce milosti božje: „Zakaj pride moč, kjer ne bo mogel nobeden več delati“, Jan. 9, 4.

### Sklep.

Nekaj let sem se po novinah bere, da se vsako leto precej romarjev podaja v sveto deželo na božji pot. Nekdaj je jih pa tisuč in tisuč romalo v te sv. kraje. Tako nam sv. Bernardin Sienski pripoveduje tole: Nek imeniten in zlahten gospod iz Provanzie na Francoskem je vse svete kraje sv. dežele obiskal, jih priserčno vse počastil in šel tudi na oljsko goro, svojega Zveličarja tam počastil in molit, kjer je v nebesa šel. Viditi v kamen vtisnjeno nogo, pade na kolena, poljubi goreče sveto sled in zdihuje: „O Jezus! ljubezen mojega serca! kam hočeš, da sedaj grem? Vse kraje sem obiskal in počastil, ki si jih ti v svojem življenji in terplenji posvetil; šel sem za teboj na Kalvarijo, sem ti sledil k grobu in sem sedaj tam, kjer si v nebesa šel.

Kam hočem sedaj še iti, moj Izveličar! kot le k tebi? Podeli mi toraj milost, da smem za teboj tudi iti v nebesa.“ Tako je molil sveti romar, in glej! nagnil je glavo, izdihnil je svojo dušo, ktera se je vzdignila proti nebesom. — Tudi mi smo stali danes na oljski gori in smo gledali za Jezusom, ki je vesel v nebesa šel. Ali ne bomo tudi mi izdihnili danes: Oh Izveličar naš! Podeli nam milost, da smemo enkrat za teboj tudi iti v nebesa! In poslušajte, kaj nam Jezus iz nebes odgovarja: Ja! pojdete z menoj v nebesa; bodite le zvesti moji učenci, držite se trdno mojih nauk in mojih zapoved — in nebesa so tudi vaše! Amen.

## Pridiga za šesto nedeljo po veliki noči.

(Sovražijo duhovnike, ker ne poznajo Očeta ne Jezusa.)

„To vam bodo storili, ker ne poznajo ne Očeta, ne mene.“ Jan. 16, 3.

### U v o d.

Jezus je bil svojim učencem napovedal, da se bode njim ravno taka godila, kakor se je njemu. Sovražili in zaničevali, preganjali in iz shodnic jih bodo devali; da! ura clo pride, da bo vsak, kateri jih umori, menil, da kaj stori, kar Bogu dopade. In res tista ura je prišla. Lovili so aposteljne in jih v ječe metali, preganjali in pretepali in slednjič še clo morili. Vsi aposteljni razun Janeza so za Jezusa del svojo kri prelili in grozovitno smert storili. Razdelili so cel znani svet med seboj, se po dva razšli na vse strani in oznanovali sveto evangelje vsem ljudem. Kteri so jih prevzeli in poslušali, so jih kerstili v imenu Boga Očeta, Sina in sv. Duha, — in cerkev Kristusova se je naglo razširjevala. Se ve, da so jeze škripali; judi in ajdi so serčne oznanovavce svete vere do smerti pretepali, v ogenj metali, iz kože devali, razžagovali, na drobne kose razsekovali, na živem oglu pekli: vendar je ženefovo zernice poganjalo, cvetelo in rastlo. Zakaj da pa so ljudje sv. aposteljne in učence sovražili in preganjali? Jezus nam to pove v današnjem evangelji: „To vam bodo storili, ker ne poznajo ne Očeta ne mene.“ Taka se je godila aposteljnem in učencem Jezusovim, ki so bili prvi duhovniki keršanske-katolske cerkve. —

Kakor pa stoji sv. kat. cerkev še sedaj in bode stala do konca svetá, ravno tako ima še tudi sedaj svoje duhovnike in jih bode imela do konca svetá. Kaka se pa godi sedajnim duhovnikom sv. kat. cerkve? Res je veliko kristjanov, ki svoje duhovnike spoštujejo, častijo, podpirajo in ljubijo. Pa tudi takih ni premalo, ki jih zaničujejo in sovražijo, ki bi radi ž njimi počenjali, kakor judi in ajdi z aposteljni in učenci Jezusovimi, — le to, da ne morejo in ne smejo. Od kot pa to? Kaj pa jim mar duhovniki hudega storijo? To je ravno odtod, kar Jezus pravi:



„Ker ne poznajo ne Očeta, ne mene.“ Per teh besedah tudi jaz danes obstojim in pokažem, da je res tudi sedaj še taka: Marsikdo sovraži duhovnike,

1. ker ne pozna ne Očeta nebeškega,

2. ker ne pozna Jezusa Kristusa.

Bog obvari, da bi jaz hotel kaj za se govoriti; ali pa da bi se imel čez vas kaj pritoževati, le podučiti vas želim na vse strani; zatoraj poslušajte!

### Razlaganje.

Kaj so aposteljni in učenci Jezusovi delali? Oznanovali so Jezusa, ki je na križi umerl, vabili ljudi prevzeti njegov sv. nauk, poboljšati in spokoriti se, da si pridobijo večno izveličanje in da enkrat veseli od mertvih ustanejo. Kako je le mogoče, take može preganjati in moriti, zraven pa misliti, da delajo kaj dobrega in Bogu dopadljivega! To so uganjali, ker niso poznali ne Očeta ne Jezusa. Ravno taka se godi današnje dni. Sedajne aposteljne in učence Jezusove, to je: duhovnike marsikdo sovraži, ker ne pozna ne Očeta ne Jezusa. Marsikdo sovraži duhovnike,

1. ker ne pozna Očeta nebeškega.

S prava so verovali vsi ljudje v enega pravega Boga. Pravi Bog je pa zgolj duh in viditi ga ni mogoče. Zato so sčasoma izvolili vseh sort reči, da bi jih spominjale Boga. Kadar so žebrali, so se obrnili k solncu, in kedar so otrokom pravili od Boga, so tudi kazali solnce, ktero je tako lepo in dobrotljivo. Sčasoma so pa jeli lepo solnce imeti ne za samo znamenje, ktero jih naj spominja Boga, temuč za Boga samega, so ga molili in mu skazovali božje časti. Solnce samo jim je bilo premalo, so jeli kot bogove moliti zvezde, mesec, živali in slednjič še clo grešne ljudi, in tako globoko so jo zabredli, da ni bilo hudobije in pregrehe več, ktera bi svojega tempeljna imela ne bila. Tako so dobili grozno veliko bogov ali molikov; Hesiod, greški pisavec, ki je 900 let pred Kristusom živel, našteva 30.000 molikov, ki so jih ajdi častili. Pri molikovanji so pa uganjali hudobno, nesramno in grozovitno! Za to piše sv. apostel Pavl: „Ne vdeležujte se pogubnih del tistih, ki še v tmoti (molikovanji) živé; zakaj kar nekteri tam počno, se še pošteno povedati ne da“, Efež. 5, 11. Nočem vam praviti od molika Moloha, kterega so razbelili in mu nedolžne otročice v roke dajali, da so se reve na njih spekli in sožgali, povem vam le, kar se je v Ameriki še le pred 300 leti godilo. V Mešiki je bilo 8 velikih in 12 manjih tempeljn, v kterih so na leto po 20.00 ljudi poklali. Ko je Španski vojskovodja Korteč l. 1512 v njih poglavitno mesto prišel, je našel cele magacine kosti in glav

darovanih ljudi! Tako so počenjali nekdanji neverniki in ajdi, ker niso poznali prav Očeta nebeškega. Hvala Bogu, porečete, da ni več takih ljudi in takih hudobij! Da takih hudobij ni, je res; zakaj dopernasiti se ne smejo. Da pa takih ljudi ni, to pa ni res: zakaj so še sedaj kerščeni neverniki in ajdi. Koliko je kristjanov, ki ne verujejo ne v Boga, ne v nebesa, ne v pekel, ki terdijo: človek umerje in vse je minulo. Koliko je kristjanov, ki verujejo v Boga, pa kakšnega Boga. Pravijo: Bog je ljubezniv in dober Oče, ki vse neskončno ljubi, za vse lepo skerbi in po smrti nobenega ne pogubi. Da je pa Bog tudi neskončno dober in svet, ki ljubi dobro in sovraži hudo, — da je Bog tudi neskončno pravičen, ki plačuje pravične in kaznuje hudobne — da niso le samo večno srečne nebesa, temuč tudi večno nesrečen pekel — da ni le samo večno izveličanje, temuč tudi večno pogubljenje: — tega pa nočejo verovati. Pravijo, da to in uno ni greh, da je to in uno le človeška slabost, da Bog to in uno tako za zlo ne jemlje, tako pravijo in zatoraj živijo, kakor se jim poljubi; — upajo na Boga, pošteno od njega govorijo, tudi od božje ljubezni včasih še kvasijo, — pa pride le kaka grenka ura, pošlje jim Bog le kak lahek križek in ne hodi jim vse po volji: oh! kako razsajajo in preklinjajo strašno, in včasih še tako daleč znorijo, da svojemu življenju konec storijo. — Taki so sedajni kerščeni neverniki in ajdi! Kaj mislite: kako kej tem duhovniki dopadajo. Duhovniki oznanujejo, da je Bog v nebesih, ki res lepo in očetovsko za nas vse skerbi, — da pa ravno ta Oče pošilja nam tudi včasih križev in nadlog, nas skušati, uterčiti in plačilo nam povišati, da imamo toraj poterpežljivi biti; — da je res neskončno dober in usmiljen, ki nam grehe odpušča, da je pa tudi neskončno svet in pravičen, ki pravične večno plačuje, hudobne pa večno kaznuje; — da Bog vse ve in za vse se mara, da je mu znano ne samo vse, kar delamo in govorimo, temuč tudi kar mislimo in želimo, in da bode tiste, ki so se ravnali po njegovi volji, večno v nebesih izveličal, une pa, ki niso marali za njegove zapovedi, večno v peklu pogubil. Zvesti duhovniki kličejo, kakor sv. Pavl: „Veliko jih živi, kateri hvalijo se svoje sramote, kateri pozemeljsko ljubijo, katerih Bog je trebuh, katerih konec je poguba“, Fil. 3, 18. Že stari pregovor pravi: Kdor resnico gode, dobi gosli za ušesa, — zatoraj sedajni kerščeni neverniki in ajdi duhovnike sovražijo, ker jim kažejo pravega Očeta v nebesih, ktereга oni prav ne poznajo. Pa tudi zavoljo tega duhovnike marsikdo sovraži:

2. ker ne pozna Jezusa Kristusa.

Že sv. apostel Pavl se je pritožil rekoč: „Mi pa oznanujemo Kristusa križanega: (kteri je) judom pohujšanje, ajdom pa neumnost“, I. Kor. 1, 23. Kaj bi kej sv. Pavl rekel — ne od judov in ne od ajdov — kaj bi rekel od kristjanov? Marsikteremu, ki je



kerščen po imenu Jezusa Kristusa, je križani Kristus pohujšanje in neumnost! Koliko je kristjanov, katerim ni potreba nobenega Kristusa! Pravijo: Vsakdo nosi v svojem srcu vest in božjo postavo; da le dela, kakor mu vest ukazuje, da le pošteno živi, — dobro je, izveličan je, naj da je te ali une vere. Drugi spet terdijo: Res, da je Jezus bil nek poseben človek, kteremu je dal Bog posebnih darov, da ni učil kakor farizeji in pisarji, ampak kakor eden, ki ima oblast — in njegov govor je bil mogočen (Mat. 7, 28. in Luk. 23, 2.), tudi je za svojega nauka del svojo kri prelil in tako do živega sprical, da je učil le samo božjo resnico; — da je pa Jezus pravi Sin božji, da je nas na križu naših grehov odrešil in tako izveličal, tega pa v misel ne jemljejo. — Še drugi pa pravijo: Potreba je k večnemu izveličanju verovati, da je Jezus naš učenik in odrešenik; pa to je vse eno, ali je kdo katoličan ali ne, saj verujemo vsi v enega Boga in odrešenika! Tako in še ostudniše modrujejo nekteri kristjani in Jezusovemu imenu strašno nečast delajo, tudi njim je pravi križani Jezus pohujšanje in neumnost!

Katoliški duhovniki pa pridejo in učijo v imenu svoje svete cerkve:

Pervi človek Adam je grešil v paradižu, in greh Adamov se je razlil na vse ljudi: mi vsi smo otroci Adamovi in nosimo greh Adamov že pri rojstvu na sebi: „Glej! v pregrehih me je mati spočela in v grehu me rodila“, — zatoraj je naša pamet zmočena, naša volja spačena, in mi vsi smo otroci jeze in vredni večnega pogubljenja. Oče nebeški se nas je usmilil in nam poslal svojega edinorojenega Sina. Jezus Kristus se je rodil v revni štalici in nam bil vsem enak razun samega greha. Tri leta je učil svoj nebeški nauk in tako nam našo otemnelo pamet spet razsvetil; — je živel tako brumno in sveto, da ga tudi nar hujši sovražniki nar manjšega greha obdolžiti niso mogli in tako pokazal, kako tudi naj mi živimo, nam je obljubil večnega plačila, ako tudi mi lepo po njegovem nauku se obnašamo, in je postavil svete zakramente, kjer pomoči dobivamo keršansko živeti, in tako je osercil našo spačeno in oslabelo voljo. — Pa sedaj naše odrešenje še ni pri kraju; kaj pomaga, da vemo v nebesa pravi pot in da hodimo po njem, če so nebesa zaperte nam in vsemu človeškemu rodu: „Nič nečistega ne pojde v nebeško kraljestvo“, I. Kor. 6, 9. — Kako se moremo znebiti in očistiti izvirnega greha in tudi drugih, ki smo jih storili: „Kdor pravi, da nema greha na sebi, je lažnik in resnice ni v njem“, I. Jan. 1, 8. To je jasno kot solnce, da človek sam sebe ne more grehov očistiti, še manj pa koga drugega. To je storiti mogel le sam Jezus Kristus, pravi Bog in človek. „On je preterpel naše terpljenje in na se vzel naše bolečine, — Njemu je Bog naložil dolg nas vseh.“ Iz. 53. — Nikar za minljivo zlato in srebro ste odkupljeni, temuč za drago kri Jezusa Kristusa,

nedolžnega in neomadeževanega jagneta“, I. Pet. 1, 18. „V Adamu smo vsi umerli, v Jezusu pa oživeli. I. Kor. 15, 22. Tako učijo katoliški duhovniki od Jezusa Kristusa: se ve, da tistim ne dopadajo kej, kateri pravijo, da jim ni treba nobenega odrešenika, ali pa kateri k večjemu le potrebujejo kakega modrega učenika, kteremu je ime Kristus. Pravim kristjanom Jezus ni samo modri in ljubeznivi učenik, temuč jim je Sin božji in edini odrešenik, „in ni v nobenem drugem izveličanja; ker ni nobenega drugega imena pod nebom človekom danega, v katerem bi mi zamogli izveličani biti“, dj. ap. 4, 12. Kako pa je mogoče, poprašujejo nekteri, da mi se udeležujemo Jezusovega zasluženja, saj je več kot 1800 let, kar je On bil na svetu. Tukaj moram zdihniti s sv. Pavlom: „O visokost bogastva, božje modrosti in znanja! Kako nezapopadljive so modrosti njegove sodbe in neizvedene njegove pota!“ Rimlj. 11, 33. Jezus je napravil sveto kat. cerkev in jej izročil vse svoje zasluženja, zaklade in gnade in je tako vstavil živi studenec, po katerem se je cedito, se cedi in bode se cedito odrešenje in izveličanje na vse strani in kraje celega sveta. Zakaj Jezus je sam rekel svojim apostelnom in učencem: „Kakor je Oče mene poslal, tudi jaz vas pošljem“, Jan. 20, 21. in kdor cerkve ne posluša, naj ti bode kakor ajd in očiten grešnik“, Mat. 18, 17. Potem toraj duhovniki učijo, da ni vse eno, ali je kdo te ali une vere, temuč da ima le sama katolijska cerkev pravi Jezusov nauk in vse njegove sv. zakramente — za to je ona samoizveličavna: „Kdor nema katolijske cerkve za mater, tudi ne more imeti Boga za očeta“, pravi sv. Ciprijan. Duhovniki pa tudi pristavljajo, da zavoljo tega, da je kdo katoljčan, še ni gotovo izveličan, — pa tudi zavoljo tega, da ni katoljčan, še ni gotovo pogubljen. Cerkev ne obsoduje ali ne pogubljuje ljudi; temuč le pravi in terdi — in to po vsej pravici: Ta nauk ni pravi — ta ne pelja v nebesa, ti ali uni nimajo vseh sv. zakramentov itd. . . soditi nekatoljčane prepušča Bogu samemu, — zraven pa tudi svojim vernim katoljčanom zmiraj oznanuje, da ni še zadosti katoljčan biti po imenu, temuč treba je biti po djanji: Ako hočeš k življenji iti, derži zapovedi sv. kat. cerkve, zakaj ona zapoveduje v imenu po oblasti Jezusovi. Zatoraj opominjajo zvesti duhovniki svoje verne, lepo spolnovati svete dolžnosti, in ako vidijo, da ta ali uni ne živi po kersansko, tudi ne molčijo, prosijo, svarijo in včasih tudi kako oistro in grenko spregovorijo. Kaka se jim veckrat godi? Herodež Antipas, sin unega Heroda, ki je nedolžne otroke dal pomoriti, je svojemu še živemu bratu Filipu ženo Herodiado po sili vzel in ž njo po zakonsko živel. Vsa dežela se nad tem strašno pohujšuje. Ali nikdo se ne upa kralju od tega le besedice ziniti. Le sveti Janez k temu grehu molcal ni. Stopi brez straha pred kralja,



in mu reče: „Ni ti pripuščeno, bratove žene imeti.“ Ali že te kratke in odkritoserčne besedice razsrdijo nečistega kralja tako, da sklene sv. Janeza umoriti, pa le skrivši, da bi se ljudstvo ne spuntalo. Tudi hudobna nečistnica Herodias tudi močno razkačena ne da pokoja, dokler Heroda ne spregovori, da ukaže svetega moža v ječo zapreti. — Veselo praznuje Herodež meseca avgusta svoje rojstvo. Bilo je imenitno gostovanje, na ktero so povabljeni bli vsi galilejski poglavarji. Konec gostovanja pride hči Herodiade v obednico, pred gosti plesat in jim tako kratek čas delat. Njeni ples kralja tako v serce razveseli, da ji reče, naj le poželi, kar koli hoče, vse ji bo dal, naj bi bilo tudi pol kraljestva; in toto obljubo s prisego poterdí. Nesramna plesavka ne ve, kaj bi si poželega, gre tedaj barat svojo mater. Mati, ktera je že davno želela sv. Janeza spoti spraviti, da bi ga ne bilo več, ki bi njeno prešestovanje svaril, reče naravnost svoji hčeri: „Idi, pa tirjaj glavo Janeza kerstnika.“ Kralj to zaslišati se prestraši, vendar pošle enega svojih strežnikov, naj svet. Janeza ob glavo dene in glavo v skledi prinese. — in res sv. Janez je bil obglavljen! — Marsikteri duhovnik, ki serčno in po svoji dolžnosti kliče: Ni ti pripuščeno, ne pride ob glavo, pa nakoplje si jezo in sovražtvo tistega, kterege je hotel od greha odverniti in na pravo pot zavrniti. Pa naj bo kar rado, duhovniki morajo svoje verne učiti pravo Jezusovo vero in jih opominjati, naj da se greha varujejo in na večno ne pogubijo. Se ve, da jim se godi, kakor sv. Janezu Kerstniku, ssv. apostelnom in učencom: marsikteremu so hud tern v peti, kateri ne pozna prav Jezusa Kristusa.

### S k l e p.

Sv. apostel Pavl je pisal nekdam svojemu Timoteju II. 4, 1.: Preljubi! zapričam pred Bogom in Jezusom Kristusom, kateri bo sodil žive in mertve: oznanuj besedo, ne henjaj, bodi si priložno ali ne priložno, prepričuj, prosi, svari z vsem potrpljenjem in ukom. Zakaj prišel bo čas, ko zdravega uka ne bodo terpeli, ampak si bodo po svojih željah učenike izberali, kakor jih bodo ušesa serbele; in si bodo od resnice ušes odvracali, k hasnam se pa obračali. Ti pa čuj, vse preterpi, opravljaj delo evangelista, spolnuj svojo službo.“ Teh besed se deržijo tudi zvesti duhovniki sedajnega časa. Znano jim je, da jih marsikteri po strani gleda, jih zasmehuje in zaničuje, jih sovraži in preklinja; pa zvesti duhovnik se za to ne mara nič, on se spominja Jezusovih besed v današnjem sv. evangelji in opravlja delo evangelista in spolnuje sv. službo. Kar ga močno boli, je le samo to, da ve, kar Jezus Kristus danes pravi: „To vam bodo storili, ker ne poznajo ne Očeta ne mene.“ Bati se je, v resnici se je bati, da bi taki na

večno se ne pogubili; zakaj oni ne poznajo ne Očeta, ne Jezusa Kristusa. Jezus pa sam pravi: „To je večno življenje, da spoznajo tebe samega pravega Boga, in kterega si poslal Jezusa Kristusa“, Jan. 17, 3. Amen.

## Pridiga za binkoštno nedeljo.

(Sveti Duh in posvetni Duh. I.)

„Sveti Duh vas bo učil vse, in vas bo opomnil vsega, kar koli sem vam rekel.“  
Jan. 14, 26.

### U v o d.

Jezus je večkrat svojim apostelnom obljubil, sv. Duha iz nebes poslati. Kratko pred svojim trpljenjem jim je rekel: „Jaz bom Očeta prosil in vam bo drugega Tolažnika dal, da pri vas ostane vekomaj, Duha resnice. Tolažnik pa, sv. Duh, kterega bo Oče v mojem imenu poslal, on vas bo vse učil, in vas bo opomnil vsega, kar koli sem vam rekel“, Jan. 14. Deseti den potem, ko je Jezus bil v nebesa odšel, se je ta obljuba spolnila. Bili so vsi aposteljni in učenci Jezusovi ukupaj; bilo jih je 120. Ravno danesnji den zjutraj ob devetih je ustal nanagloma iz neba šum, kakor prihajajočega silnega vihra in je napolnil vso hišo, kjer so sedeli; in so se jim prikazali razdeljeni jeziki kakor ognja, in so se na njih slehernega spustili. In so bli vsi svetim Duhom napolnjeni in so jeli mnogotere jezike govoriti, kakor jim je sv. Duh dal izgovarjati, dj. apost. 2, 2 ... Sv. Duh je toraj danesnjo nedeljo na aposteljne in Jezusove učence prišel, je potem ostal pri sv. kat. cerkvi in bo ostal do konca svetá, kakor je Jezus sam obljubil: „Oče vam bo drugega Tolažnika poslal, da pri vas ostane vekomaj“, Jan. 14, 16. Sv. kat. cerkev pa deli sv. Duha po svetih zakramentih vsem svojim vernim: „Ali ne veste, da ste tempelj božji, in da Duh božji v vas prebiva?“ I. Kor. 3, 16. Ne samo toraj na aposteljne in učence, temuč tudi na nas vse je prišel sv. Duh. — Zraven sv. Duha pa hodi še nek drugi duh po svetu, on tam in tam prijazno pihlja in veje, tam in tam pa strašno vihra in šumi, in glejte! vse se pred njim klanja, vse se mu prilizuje in vdaja, vse mu rado služi in streže; kdo je mar ta duh, kdo je mar ta vojvoda ali poglavar tega sveta, ki tako mogočno kraljuje? Kje je mar njegovo kraljestvo, kje so njegovi podložni? Ta mogočni duh je posvetni duh, njegovo kraljestvo je vesoljni svet in njegovi podložni smo mi ljudje! Kaj se vam zdi, ljubi moji! Komu služimo mi — svetemu Duhu ali posvetnemu duhu? „Preljubi! opominja nas sv. apostelj Janez 4, 1., preljubi ne verujte vsakemu duhu, temuč skušajte duhove,



ali so iz Boga.“ Tako tudi jaz vas opominjam: brati in sestre moje! držite se sv. Duha in varujte se posvetnega duha; čujte! kaj dela sv. Duh, čujte pa tudi, kaj dela posvetni duh!

1. Sveti Duh razsvetljuje — posvetni duh otemnuje;
2. „ „ oserčuje — „ „ oslabljuje;
3. „ „ omehčuje — „ „ okamnuje;
4. „ „ pomiruje — „ „ uznemiruje.

Pervo dvojje pokažem vam danes, tretje in šerto pa jutre. Pridi sv. Duh! razsveti in oserči nas!

### Razlaganje.

Jezus je nekdam rekel svojim učencom: „Po njih sadu jih bote spoznali. Ali se bere grozdje iz ternja, ali fige iz osata? Tako rodi vsako dobro drevo dober sad; malopridno drevo pa malopriden sad“, Mat 7, 16. Poglejmo toraj kaj rodi sveti Duh, kaj pa posvetni.

1. Sveti Duh razsvetljuje — posvetni duh otemnuje.

Jezus sam imenuje sv. Duha duha resnice, ki bo učil vso resnico. Poglejmo Jezusove aposteljne in učence, in vidili bomo, da je temu res taka. Vsi so bili borni ribiči, niso vidili visokih šol, tudi Jezusa samega niso prav zastopili: „Še veliko vam imam povedati; toda zdaj ne morete nositi“, Jan. 16, 12. Dalje so pričakovali kakor rojeni judi posvetnega mesija, mogočnega kralja, ne pa križanega odrešenika, in kratko preden je Jezus v nebese šel, so prašali: „Gospod! ali boš v tem času postavil izraelovo kraljestvo?“ dj. ap. 1, 6. Kaj pa se je danes zgodilo? Pride sv. Duh — duh resnice — in prerodi te nevedne in posvetno misleče može, — o čudo veliko! vsi so drugači. Sedaj se spominajo vsega, kar jim je Jezus bil pravil, sedaj razumijo vse, kar so poprej bili narobe zastopili, — vse jim je znano in jasno, tudi besede Jezusove: „Moje kraljestvo ni od tega sveta“, Jan. 18, 36. „Kdor hoče moj učenec biti — naj sam sebe zataji, zadeni svoj križ na se, in hodi za menoj“, Mat. 16, 24., „vi bote žalovali, ali vaša žalost se bo v veselje spreobrnila, in vašega veselja vam ne bo nihče vzel“, Jan. 16, 19. Oh sv. Duh! duh resnice, kamor ti prideš, tam sije svetlo rumeno solnce božje resnice! Zatoraj je tudi naša sv. katolijska cerkev steber in podloga vse resnice, zatoraj imamo tudi mi katoljčani pravo božjo resnico; kajti Jezus je rekel, da bo sv. Duh pri sv. cerkvi ostal vekomaj — do konca sveta. Je pri sv. cerkvi in uči cerkvene učenike — to je papeža in škofove — vso resnico, da jo oznanujejo svojim vernim ovčicam čisto in zvesto, — je pri sv. cerkvi in pripravlja in vodi verne ovčice, da čisto resnico poslušajo in sprejemajo. Že v sv. pismu dj. ap. 16, 14. beremo

od neke Lidije: „Gospod je njej odperl serce, da je tanjko poslušala to, kar je Pavl govoril.“ — Oh le serčno Boga hvalimo, da smo rojeni in kerščeni v sv. kat. cerkvi — pri njej je sv. Duh in po njej imamo pristno in čisto Jezusovo resnico. Le zvesto se je deržimo, vse terdno verujmo in spolnujmo in svetila bo nam prava luč. Oh žalostno je, kjer ni sv. Duha, kjer ni resnice, tam je vse temno in zmešano: posvetni duh otemnuje.

Znano je vam, kaka se je godila po svetu, preden je Jezus svojo resnico iz nebes prinesel in po sv. Duhu zasjal po celem svetu! Pokrivala je črna noč strašne tmote in hudobije vse narode! Ni veliko drugače po tistih krajih, kamor še ni zasvetila prava keršanska vera. Serce bi človeku žalosti razpočilo, slišati in brati, kar pišejo iz daljnih krajev brunni misionarji. Pa tudi pri kristjanih, ki so se ločili od sv. kat. cerkve, ni prave luči in resnice. Ta uči in priporočuje to, uni tam pa uno, vsi tavajo po tmuni, ni prave edinosti, ni iskrene ljubezni: posvetni duh tam kraljuje. Ali se pa mar kristjanom druga godi, ki so katoljčani po imenu, ne pa tudi po djanji, — ki ne verujejo vsega, kar cerkev uči, ali pa ne spolnujejo vsega, kar ona zapoveduje? Tudi oni so se znebili sv. Duha, ki so ga prejeli pri sv. kerstu, in ki jim je vtil perve semena božjih čednost: vere, upanja in ljubezni, — posvetni duh jih je obsedel in oslepil, — postali so posvetni ali mesni: „Mesni človek pa ne razumi tega, kar je božjega duha“, I. Kor. 2, 14. Temno je v sercu tacih katoljčanov! Le tega iščejo, kar je na zemlji: lepo se oblačiti, dobro jesti in piti, veseljevati in noreti, le to jih skerbi; — praviš jim od tega, da človek ni tukaj na zemlji doma, ampak da gremo vsi proti večnosti, kamor še trohice pozemeljskega blaga in veselja ne bomo seboj vzeli, — praviš jim, naj da bi radi in pobožno molili, pogostoma v cerkev hodili, sv. mašo pobožno služili in sv. zakramente večkrat prejemali, — kažeš jim strašno nesrečo, ktera jih čaka na tem in unem svetu, — praviš jim, naj da bi tega ali unega varovali se, te ali une hiše ogibali se, in mesto grešiti obilno dobro delali in si tako nekaj za večnost, za ubogo dušo nabirali, — praviš jim vse to in še več: oh ne bodo poslušali, te ne bodo zastopili. Posvetni duh jih je obsedel, oslepelo je njih dušno oko, otemnela je njih pamet. Posvetni duh otemnuje, — sv. Duh razsvetljuje, da znamo pravi pot, ki v nebesa derži, in tudi hodimo po njem. Izdihujmo toraj večkrat iz celega serca: O sveti Duh! duh resnice, pridi k nam in ostani pri nas, da ne zgrešimo pravega pota, ki pelje v večno izveličanje! —

Poglejmo še dalej, kaj dela sv. Duh in kaj posvetni.

2. Sveti Duh oserčuje — posvetni duh oslabljuje.

Vsi boječi so šli aposteljni in učenci iz oljske gore, so se zaklenili v neko hišo, da bi jih judi tudi ne vjeli in umorili. Danes pa pride sv.



Duh, in kaj se zgodi! Peter, ki je nekdanj strahopezno svojega Gospoda zatajil in clo prisegel, da ga ne pozna, ravno ta boječi Peter danes neprerašeno stopi pred neštevilno trumo judov in glasno priča, da je Jezus, kterege so oni križali, resnično od Boga obljubljeni odrešenik. Njegove besede so bile tako goreče, da so poslušavci pozvedovali, kaj bi jim bilo početi. Sv. Peter jim odgovori: „Spokorite se, in slehern izmed vas naj se da kerstiti v imenu Jezusa Kristusa v odpuščanje grehov; tako bote dar sv. Duha prejeli“, dj. ap. 2. Ravno tako so se obnašali tudi uni aposteljni in učenci: vse mesto obhodijo, pod milim nebom, v tempeljnu in v judovskih šolah povsod učijo pričuje, da je Jezus Nacarenski pravi Odrešenik, da je od smerti ustal, v nebesa šel in tam sedi na desnici Očeta nebeškega. Niso se nikakor judov bali, — protili so jim naj hujših muk, devali jih v ječe, pretepali neusmiljeno in preganjali jih. Pa vse to jih ni oplašilo, še bolj serčno so Jezusa oznanovali in od njega pričali, clo veselilo jih je in v posebno čast so si vzeli, za Jezusa terpeti; in slednjic so vsi za Jezusa dali svoje življenje. Kdo bi ne izdihnil: O prečudna moč sv. Duha; On človeka oserčuje! Pa ni le samo aposteljnov in učencov oserčil, temuč 300 let so kristjane mučili in morili, — sv. Duh jim je pa delil moči in serčnosti za Jezusa terpeti vse. Tudi v pozdejših časih se je taka godila. Pred 300 leti so kristjane v Japanu 10 let strašno preganjali, in samo prvo leto je bilo 20.000 japonskih kristjanov nekaj križanih nekaj sožganih. In še živijo nekteri stari možje in žene, ki so sami slišali, kaka se je godila zvestim kristjanom na Francozkem, — sam večni Bog ve, koliko jih je za svete vere delj grozovitno smert storilo! In vsako leto še beremo kako žalostno novico, da je tu ali tam kak misijonar ali kristjan za Jezusa dal svoje življenje. Pa kaj bomo gledali daljnih krajev in starih časov: tudi pri nas in med nami gledamo čudno moč sv. Duha. Tam leži bolnik ali bolnica že dolgo in dolgo let in terpi hudih bolečin — pa vendar žalosti ne pozna, nevolne besedice ne zine; — tam pošilja Oče nebeški nekemu kristjanu obilno križev in težav, ali težka butara mu serca ne potlači; — tam se nahaja mlada kristjanka v strašni nevarnosti, mreže se ji stavijo od vseh strani, ali zvesta dekla Jezusova vse premaga in hrani svôjo čisto vest. Kdo dela tega: „Vse premoremo po tistem, ki nas okrepčuje.“ To je tvoje slavno delo, o sveti Duh!

Sedaj pa poglejmo, kaj posvetni duh dela, on jemlje človeku vse veselje in vso moč, skerbeti za neumerjočo dušo — on človeka oslabljuje. Kaka je njegova vera? Da le kak šterkovec zoper sv. kat. cerkev kako besedico spregovori, naj da bi bila še tako neumna in nemarna: že se maja njegova vera, nema serca, mu prav možko odrezati se in potegniti se za sv. vero. — Pride čas, kako dolžnost spolniti, postavim: molitvo

opraviti, v cerkev iti, k božji mizi stopiti itd. . . pa pride le količkaj kaka skušnjava, in dolžnost je koj pozabljena. Ne gre mu vse po volji, zadene ga kaka nesreča, obišče ga kaka bolezen, oh koj hitro merntra in se togoti, da je groza. Bi imel to ali uno grešno navado opustiti, te ali une priložnosti se ogibati, pa stara navada, stari greh kliče, in — človek je hitro premagan. Posvetni duh človeka vsega omami in oslabi. Le samo tedaj ima še precej moči in terdne volje, kedar gre za posvetne reči in posvetno veselje. Cele dni in noči po gorah v dežji in mrazu se vlačiti, da se enmalo okoli pogleda, ali kaka zverina zasledi, to gre lahko; pa kak božji pot opraviti za pokoro svojih grehov, ja ne-  
 ktere stopinje v hišo božjo o dežji in mrazu storiti, to pa ne gre več, to je posvetnežu že preveč. Vozariti noč in dan, zavoljo malega dobička nedelje in praznikov ne posvečevati, oh to gre hitro in lahko; za cerkvene reči in božjo čast pa le roke stegniti ali živinče vpreči, je pa že pretežavno. Kaj takega se naučiti, kako se zlato ali srebro dela, kako ima to in uno narediti, da več dobička prinaša, kako se ima to in uno popraviti, da posvetno veselje človeku holj diši, to bi posvetnež šel poslušat pol dne hodá, bi poslušal in poslušal; — kako se pa ima obnašati, da si pridobi nebeških zakladov in večnega veselja, tega poslušati v pridigah in v keršanskih naukah je mu pretežko in predolgočasno! To dela posvetni duh, on človeka oslabuje, da mu vse merzi, kar dušo in večnost zadeva; zraven kuje človeku huje in težje ketine, ga vklepa v grešne navade in slednjič mu natveze železno srajco, ktere sleči ne more več. Marsikteri grešnik bi se rad znebil svojega greha, bi rad raztergal grešne verige, pa preslab je: posvetni duh ga je oslabil! Dobro veste, kako močen da je bil Samson. Filistejci so ga hudo sovražili in želeli zvedeti, v čem da obstoji njegova moč. Neki ženi razodene Samson sam, da njegova moč obstoji v dolgih lasih, ki mu niso bili nikoli ostriženi. Ko je Samson nekega dne v njeni hiši zaspal, mu ona škarjami lase ostriže in ga Filistejcom izroči: Samson res ni imel več svoje poprejšne čudne moči, da bi se bil iz rok Filistejcov rešil. Grozovitno so mu oči izderli in ga obsodili, da je moral zmirom en velik mlinski kamen goniti. Vsa naša moč pride od sv. Duha, ako tega zgubimo, nas prevzame posvetni duh, in djano je po nas — vsa naša moč je proč, oslabimo za vse dobro. Le sveti Duh nam daje moči in veselja, delati in skrbeti za večno izveličanje, sv. Duh nas oserčuje.

### S k l e p.

Ljubi moji! Mi vsi smo prejeli sv. Duha pri sv. kerstu in pri sv. birmi. „Pri sv. kerstu, pravi sv. Peter Damian, prejememo sv. Duha v odpuščanje, pri sv. birmi pa v vojskovanje.“ Oh! prosimo sv. Duha, da vedno pri nas ostane; On nam kaže pravi pot v sv.



nebesa — On nas razsvetljuje, — On nam pa tudi pomaga hoditi po stermem poti v sv. nebesa — On nas oserčuje. Varimo se, da nas posvetni duh pod svojo oblast ne dobi: naša pamet bi otemnela — naša volja bi oslabela, zabredli bi v grehe in v večno pogubljenje. Zatoraj serčno kličimo te svete binkoštni praznike: „Pridi sv. Duh, in napolni serca svojih vernih!“ Ako bodemo greha se varovali in nebeskega Očeta ponižno prosili, nam bo gotovo dal svetega Duha, in sv. Duh nas bo razsvetil, nas bo oserčil, nas bo vodil po pravi stezi, ktera pelje v večno življenje. Amen.

## Pridiga za binkoštni pondeljk.

(Sveti Duh in posvetni duh. II.)

„Tudi na nevernike je bila milost svetega Duha izlita.“ Dj. apost. 10, 45.

### U v o d.

Prelepe besede danšnjega sv. evanigelja vsakemu kristjannu globoko v serce segajo: „Bog je svet tako ljubiti, da je dal svojega edinorojenega Sina, da, kdor koli v nja veruje, se ne pogubi, temuč ima večno življenje“, Jan. 3, 16. Svoje nar ljubše, svoje edino je dal Oče nebeški, da bi mi izveličali se! Oh neskončna ljubezen in milost božja! Pa nič bi nam ne bila pomagala Jezusova smert, nič Jezusov nauk, ako bi ne bil Oče nebeški svetega Duha poslal, ki je sedaj in bo vekomaj pri sv. cerkvi. Sv. Duh dela pri sv. cerkvi, da ona hrani in oznanuje pravi in čisti Jezusov nauk, sv. Duh dela, da ona v svetih zakramentih hrani in deli vse tiste milosti in gnade, kterih je nam Jezus zaslužil na svetem križi. Mi sedaj prejemo sv. Duha le nevidno, v prvih časih so ga pa prejemale vidno, kakor smo slišali včeraj in slišimo tudi danes. Včeraj smo slišali, da je sv. Duh v vidljivih znamenjih prišel na aposteljne in učence Jezusove; danes nam pa pripoveduje berilo iz djanja apostoljskega, da je sv. Duh prišel na nevernike: „Ko je Peter v mestu Cesareji še govoril, je sv. Duh prišel na vse, kteri so besedo poslušali. In verni iz obreze, to so judi, so se zavzeli, da je tudi na nevernike milost svetega Duha izlita. Slišali so jih namreč govoriti mnoge jezike, in Boga poveličevati“, dj. ap. 10, 43. Vsi toraj, nekda j Judi in ajdi — in sedaj mi vsi smo poklicani se vdeleževati odrešenja in izveličanja, ktero nam je Jezus zaslužil in ktero sedaj sv. Duh v sv. kat. cerkvi hrani in razdeljuje. Oh da bi vsi bili polni svetega Duha! Pa že včeraj ste slišali, da nek drugi duh hodi po svetu, da jih veliko ima v svoji oblasti in jih vleče v večno pogubljenje. Posvetni duh se pravi ta nevarni in hudobni duh. Zmiraj se sveti Duh in posvetni duh vojskujeta

za našo dušo. Sv. Duh razsvetljuje — posvetni duh pa otemnuje, — sv. Duh oserčuje — posvetni Duh pa oslabljuje. To sem vam kazal večraj — danes vam pa pokažem:

1. Sv. Duh omehčuje — posvetni duh okamnuje;
2. „ pomiruje — „ uznemiruje.

Sv. Duh! padel si danes clo na nevernike; pridi tudi k nam in omehči in pomiri nas!

### Razlaganje.

Sv. apostel Pavl piše takole: „Bratje! ko bi človeške in angelske jezike govoril, ljubezni bi pa ne imel, bi bil ko bučeč bron ali zvoneč zvonec. In ko bi znal prerokovati in vedel vse skrivnosti in imel vso učenost, in ko bi imel vso vero, tako da bi gore prestavljal, ljubezni bi pa ne imel, nič nisem. In ko bi razdal ubogim v živež vse premoženje, in ko bi svoje telo dal, da bi zgorelo, ljubezni pa bi ne imel, mi nič ne pomaga“, I. Kor. 13, 1. In to toliko lepo in potrebno ljubezen je razlil sv. Duh po celem svetu; zakaj:

1. Sv. Duh omehčuje — posvetni duh okamnuje.

Poglejmo le spet svete aposteljne in učence Jezusove. Po binkoštih so vsi goreli serčne ljubezni do Boga in bližnjega. Naj da jih sovražijo, preganjajo, zaperajo, pretepajo in morijo — vendar le grejo po celem svetu oznanovat Jezusovo sv. evangelje, razširjevat božjo čast in slavo in izveličat sve ljudi — ljubijo Boga in bližnjega do smerti! Ravno taka je tudi bila pri prvih kristjanih. Preganjali in morili so jih 300 let — pa dali so blago in življenje iz ljubezni do Jezusa. Tudi med seboj so imeli iskreno ljubezen, samo sv. pismo pravi od njih, „da so bili vsi verni eno serce in ena duša“, dj. ap. 4, 32. Clo neverniki so stermeli viditi tolike ljubezni: „Glejte, piše stari Tertuljan, glejte, pravijo ajdi, kako se kristjani med seboj ljubijo, mi se pa sovražimo, — kako so pripravljeni eden za drugega umreti, mi pa smo pripravljeni eden drugega umoriti. Tudi zavoljo tega, da se imenujemo brate, nas zmerjajo, — mi, ki smo eno serce in ena duša, imamo vse svoje blago le vsi vkup.“ Sveti Duh jih je omehčal in vnel svete ljubezni. In kje je bila in je še sedaj prava sveta ljubezen? Ravno v sv. katoliški cerkvi, pri kateri je sv. Duh, duh ljubezni in jo vnema prave ljubezni. Pa poglejmo in pretresimo enmalo človeške potrebe in nadloge, — pri vseh je kat. cerkev skerbna, ljubezniva mati. Za bolnike ima svoje usmiljene brate in sestre, katerih clo Turki in neverniki prehvaliti ne morejo. Marsikteri visokorojen sin, marsiktera prežlahna hči zapusti vse bogastvo in veselje in gre v kako bolnišnico, streč bornim siroma-



kom, ovijati njih gnusne rane, tolažiti njih nemirno serce in ne redko dati za nje tudi življenje. — Za nevedne ima samostane, v katerih se kersanska mladina podučuje in požlahnuje. Za neverne ima svoje misijonarje, ki zapustivši vse ljubo in drago romajo v daljne, tuje kraje med grozovitne divjake. Za zapuščene in zanemarjene sirote, za zastarele grešnike in grešnice, clo za jetnike ima svoje ljubezni polne naprave, tudi vsem pomagati, jih boljšati, spokoriti in izveličati.

Kaj? še rajnih ne zanemarja; ima svoje vstanove (štiftenge) in bratovščine, ktere skerbijo, da se trupla rajnih spodobno pokopljejo in tudi njih neumerjoče duše ne zabijo. To dela sv. Duh, ki je zmiraj pri sv. cerkvi. Ozrite se tudi še enmalo v svoje domače kraje. Kaj dela pravi katoljčan, ki je poln svetega Duha? Ali ni tak, kakor popisuje sv. Pavl pravo ljubezen? „Ljubezen je poterpežljiva, je dobrotljiva; ljubezen ni nevošljiva, ne ravna napačno, se ne napihuje, ni lakomna, ne išče svojega, se ne da razdražiti, ne misli hudodega, se ne veseli krivice, veseli se pa resnice, vse preterpi, vse veruje, vse upa, vse prenaša“, I. Kor. 13, 4. Res je toraj, da sv. Duh omehčuje, kaj pa dela posvetni duh? On okamnuje. Mislite si človeka — bodi Bogu potoženo! saj jih je dosti — mislite si človeka, ki ga je zavzel posvetni duh, — ali ni merzel ko led, in terko kamen? Poslušajte, ali ga sv. Pavl ni prav jasno popisal: Je sed bičen, bahač, prevzet, zmirjavec, staršem nepokoren, nehvaležen, hudoben, brez ljubezni, nepokojen, obrekovavec, nezmeren, grozovit, neusmiljen, izdajavec, prešern, napuhjen, in ljubi slasti bolj ko Boga“, I. Tim. 3, 2. Alite! ljubi moji, da je ravno tak? Poglejte soseda, kterega je prevzel posvetni duh, duh le imeti in dobivljati, duh gerdega mamona; lahko bi kaki ubogi družini kaj postregel, lahko bi kakemu revežu od svoje obilnosti podelil, lahko bi tam in tam pomagal in razveselil, — pa njegovo serce je prazno ljubezni, terdo ko peč. Poglejte zakonskega moža, pogledajte očeta, kterega je posvetni duh prevzel, duh zapravlja, pijančevati in igrati. Žena vsa objokana stopi pred njega, ga prosi, mu očita, da doma ni kruha ne soli, otroci vpijejo milo: Atej! dajte nam jesti, — kupite nam obleči; prevzetnež se pa ne usmili, ostane stari pijanec in igravec, naj da bi žena pred njim žalosti znorela in otroci lakote umerli. — Poglejte sina in hčer, ktere je prevzel posvetni duh, oče svari in vpijejo, mati prosijo in sklepajo — posvetni sin pa vendar le hodi po grešnih potih, pijančuje in vesuje in kervavi dnar po nemarnem zapravlja, — posvetna hči vendar le mora imeti lepih in prevzetnih oblačil, mora vendarle biti pri vsaki veselici, na vsakem sejmu, na vsakem plesu; — vse lepe in mične besede, vse grenke solze žalostnih starših le padajo na terdo skalo, posvetni duh

je serce okamnil. Pa dosti od te grenke resnice, le to rečem, kar pravi sv. Matevž 29, 12: „Veliko jih bo, pri katerih bo ljubezen zibnila, ker jih bo hudobija prevzela!“ Res je toraj sv. Duh omehčuje, posvetni pa okamnuje. Slednjic pa še pravim:

2. Sv. Duh pomiruje — posvetni duh uznemiruje.

Obegnimo svoje oči le spet na sv. aposteljne in učence. Kaj bi jim moglo nepokoj delati? Morebiti greh? Saj jih je sv. Duh učil, da so po Jezusovi smerti odrešeni vsega greha oni in vesoljni svet. Morebiti ubožstvo in terpljenje? Saj jih je sv. Duh prepričal, da se bo njih žalost v veselje spreobrnilo. Morebiti težavno delo, katero jim je Jezus naložil? Saj jih je sv. Duh ogreval in oserčeval iz ljubezni do Jezusa vse prenašati in premagovati. Zatoraj so vselej uživali tisti sladki mir, katerega svet ne more dati, sv. Duh jih je pomiroval. Živo priča to sv. Štefan. Judi so se togotili v svojih sercih, in so zobmi škripali zoper njega. Sv. Štefan se je pa ozerl v nebo in je mirno rekel: „Glejte, vidim nebesa odperte in Sina človekovega stati na desnici božji.“ Judi so upili na ves glas, so zatiskovali svoje ušesa, vsi kmalo na njega planili, ga pahnili iz mesta in kamnjali; Štefan pa je klical: „Gospod Jezus, sprejmi mojo dušo“, — je pokleknil in glasno vpil: „Gospod ne prištevaj jim tega greha.“ In ko je to izrekel, je zaspal v Gospodu, dj. ap. 6, 7. Sv. Štefan pa je tudi poln bil gnade in moči in duha, kateri je govoril iz njega. Sv. Duh je delil aposteljnom in učencem sladki serčni mir: ravno tako pomiruje sv. Duh tudi naše serca, tudi nam vplajo Jezusove besede: „Mir vam zapustim, svoj mir vam dam: ne kakor svet daje, vam dam. Vaše serce naj se ne prestraši, in naj se ne boji“, Jan. 14, 26. Sv. Duh je pri nas in kaj bi nas moglo strašiti in uznemirjevati? Morebiti greh? Saj vemo, da nas sv. Duh pri sv. kerstu in pri sv. pokori neskončnega zasluženja Jezusovega deležne dela, in nas v njegovi sv. kervi vseh grehov omiva in z Bogom spravlja, da spet vpiti smemo: „Aba, Oče!“ Gal. 4, 6. Morebiti skušnjave, katerih je toliko in ktere nas tako močno v greh vlečejo? Res je taka, da nas obdajajo neštevilne in hude skušnjave; pa mirno izdihujemo: „Vse zamorem v tistem, ki me močnega dela“, Fil. 4, 13. „Nisem več mesen, temuč duševen, če Duh božji v meni prebiva“, Rimlj. 8, 9. Morebiti težave in nadloge tega življenja? Res da nas tlači težka butara, da nam rodi zemlja več ternja kot cvetic; pa sv. Duh nam govori po sv. veri, da se terpljenje sedajnega časa ne da primerjati prihodnji časti, ktera ima nad nami razodeta biti“, Rimlj. 8, 18.; sv. Duh nam po sv. veri vlije sladkega upanja, da mirni klicemo: „Smert! kje je tvoja zmaga? Smert! kje je tvoje želo?“ I. Kor. 15, 55. Morebiti da nas uznemirjajo sosedi, da je jeze in sovraštva med nami? Sv. Duh, duh ljubezni,



nas spominja Jezusovih besed: „Novo postavo vam dajem, da se med seboj ljubite, da, kakor sem vas jaz ljubil, tudi vi se ljubite“, Jan. 23, 14.; in kjer so sosedi polni sv. Duha, tam so tudi vsi ljubeznivi, prijazni, prizanesljivi in usmiljeni. Spoznajte toraj, da tistega, ki nosi sv. Duha v svojem srcu, nič ne vznemiruje: greh mu je odvzet in greha se zvesto varuje, zatoraj mu je Bog dober oče, — skušnjave in nadloge so mu le stopnje, po katerih se vpenja proti nebesom, smert so mi le vrata, skoz ktere gre v Očetov dom, — sosedi so mu vsi le bratje in sestre v Kristusu, zatoraj ljubi vse po keršansko. Sv. Duh človeka pomiruje. Kaj pa dela posvetni duh: on človeka vznemiruje. Že sv. Avgustin je izdihoval: Naše serce je za Boga stvarjeno, in je nemirno, dokler da ne počiva v Bogu.“ Ali mar ni temu taka: mislimo si človeka, ktere ga je prevzel posvetni duh. Ta ga oslepi in oslabi, da zabrede v goste tmine, da se pogrezne v strašne hudobije. Vest ga grize in peče, da mu ne diši ne jesti ne spati, še misliti si ne upa več, da bo enkrat umerl in stopil pred ostro sodbo božjo. Morebiti da zaduši svojo hudo vest, pa to ne gre dolgo, zbudila se bode še sedemkrat hujše: „Grešniki nimajo miru, pravi Bog“, Iza. 48, 22. — Poglejmo človeka, kateri je prišel v oblast posvetnemu mamonu. Noč in dan tuhta in prevdarja, kaj mu je kej storiti, da bi si nagra bil še več posvetnega blaga. Včasih mu ktera spodleti, včasih njegovega soseda kaka sreča zadene, ne gre mu vse spod rok, kakor bi rad: in to ga peče in vije, da je večji sirota, kakor razcapan berač: in kaj še le njegovo serce občuti, ko mu vendar včasih nehote Jezusove besede na misel pridejo: „Neumnjež! to noč se bo ločila tvoja duša: čigavo pa bo, kar si nabral“ Luk. 12, 20. Poglejmo človeka, kateri je ves žejen za posvetno častjo in za lepimi oblačili. Slišati, da ga kdo prav ne imenuje in se dosti globoko pred njim ne priklanja, ga že strašno poprime, — viditi da se komu drugemu večja čast skazuje, ali da se kdo lepše in bogatejše oblači, ga močno boli. Poglejmo posvetneža, ki je ves zaljubljen v posvetne veselice, ki leta kot metulj od cvetlice do cvetlice, — nikoli ni sit — nikoli ni покоjen in kar ga danes veseli, jutre že spet merzi, in mora zdihovati mило, kakor kralj Salomon. Kralju Salomonu je dodelil Bog bogastva, sreče in občne slave, kakor nobenemu drugemu kralju na svetu. Mirno je vladal štirideset let in zapovedoval vsem kraljem od reke Evfrata do mej egipťovskih. Vsako leto so mu prinašali dari, srebernih in zlatih posod, oblačil in orožja, sladčice, konj in mežgov. Vsa posoda, iz ktere je kralj pil, in vsa sprava njegovega poslopja je bila čisto zlata. Nič ni bilo srebernega; zakaj tedaj se je srebro le malo čislalo. Mislił je Salomon, da mora vseh teh reči popolnoma uživati. „Zidal sem si poslopja“ — tako pripoveduje sam od sebe, — nasajal vinograde in vertove,

zbiral sem zaklade kraljev in dežel, klical pevcev in pevkinj in česar so moje oči poželele, jim nisem odrekel; nisem branil svojemu sercu, vso sladkoto uživati in se veseliti. Kdo bo tako zapravljaj — kliče Salomon — in vesolja toliko obilno užival, kakor jaz? — Pa vendar v vsem svojem bogastvu in pri vseh veselicah Salomon ni najdel prave sreče. „In meni je merzelo moje življenje — pravi dalej — viditi, da je vse nepopolno pod soncem in vse praznota in stiska duha. O ničemurnost! o ničemurnost in vse je ničemurno!“ —

Posvetni duh toraj človeka uznemiruje.

### S k l e p.

Nekega dne je šel Jezus v samaritansko mesto in niso ga hotli sprejeti. To viditi, sta Jakop in Janez djala: „Gospod, hočeš li, naj da ogenj pade iz nebes in jih pokonča?“ Jezus obrnivši se proti njima jih je posvaril rekoč: „Ne veste, ktereга duha sinovi da ste“, Luk. 9, 92. Pokazal sem vam danes in včeraj, kaj dela sv. Duh in kaj dela posvetni duh. Uni razsvetljuje, ta pa otemnuje, — uni oserčuje, ta oslabljuje, — uni omehčuje, ta okamnuje, — uni pomiruje, ta uznemiruje. Prašam vas tudi sedaj: „Ali veste, ktereга duha sinovi da ste?“ Kteri duh v vas sedaj prebiva, kteri je vas do sedaj vodil? Na njih sadu lahko tega poznate. Dela posvetnega duha so tale: „Nagnjusnost, nečistost, sovražstvo, zdražbe, boji, razpertije in veliko družega hudega, in taki: ne bodo kraljestva božjega dosegli; sad (svetega) Duha pa je ljubezen, veselje, mir, poterpežljivost, prijaznost, dobrotā, krotkost, vera, zderžnost, čistost“, Gal. 5, 19. Oh izdihnimo iz celega serca: Pridi sveti Duh, in razsvetluj, oserčuj, omehčuj in pomiruj nas! Amen.

## Pridiga za praznik presvete Trojice.

(Kerščeni smo v imenu presvete Trojice.)

„Pojdite, in učite vse narode in kerščujte jih v imenu Očeta, in Sina in svetega Duha.“  
Mat. 28, 19.

### U v o d.

Mi obhajamo danes praznik presvete Trojice. Presveta Trojica je naj večja in naj svetejša skrivnost cele svete vere. Le en sam Bog je — ta edini Bog pa prebiva v treh peršonah, — tega človeška pamet nikoli ne more zapopasti. Vendar je temu res taka, da je le en sam Bog in tri peršone: perva Bog Oče, druga Bog Sin, tretja Bog sveti Duh. To pričuje božja beseda. Ko je angel Gabriel bil od Boga (Očeta) poslan k Mariji, ji je rekel: Sveti Duh bo prišel v te, in Sveto, ktero bo roje-



no iz tebe, bo imenovano Sin božji, Luk. 1, 26. Ko je Jezus kerščen bil v Jordanu, in iz vode šel, so se nebesa nad njim odperle, sveti Duh je prišel in nad njim plaval v golobji podobi, in Oče se je oglasil: „Ta je moj ljubi Sin, nad katerim imam svoje dopadenje,“ Mat. 3, 13. Pred svojim terpljenjem je Jezus svoje učence tolažil rekoč: „Jaz (Sin) hočem Očeta prositi, in vam bo poslal drugega Tolažnika, Duha resnice,“ Jan. 14, 16. In danes nam pravi sveto evangelje, kaj je zaukazal svojim učencem, ko jih je poslal na vse strani sveta: „Pojdite, je rekel, in učite vse narode in kerščujte jih v imenu Očeta, in Sina in sv. Duha,“ Mat. 25, 19. Zatoraj tudi terdno verujemo, da je le en sam Bog, pa tri božje osebe ene nature in enega bitja: Oče, Sin, in sv. Duh. Pogostoma bi se imeli te presvete in previsoke skrivnosti spominjati. V ta namen je sv. katoliška cerkev vpeljala že koj od svojega začetka lepo navado, se pokriževati. Kader delamo znamenje sv. križa spoznavljamo presveto Trojico, ker takrat imenujemo Očeta, Sina, in sv. Duha. Tudi spoznavljamo presv. Trojico, kader izrekamo znane besede: „Čast in hvala (slava) bodi Bogu Očetu, Sinu in sv. Duhu.“ Presv. Trojice nas spominja tudi današnji visoki praznik, ker slišimo današnje nedeljo imenovati, in besede današnjega sv. evangelja brati: „Kerščujte jih v imenu Očeta, Sina in sv. Duha.“ Tudi mi vsi smo kerščeni v imenu presv. Trojice, tudi mi večkrat izrekamo presvetih besed: „Slava bodi Bogu Očetu itd. tudi mi se večkrat pokrižujemo. Ali mar mislite, da smo s tim presveto Trojico že prav častili? Ali mar ne veste, da nas je Bog Oče stvaril, da nas je Bog Sin odrešil, in da nas je Bog sv. Duh posvetil? Ali mar živimo:

1. Kot otroci nebeškega Očeta,
2. Kot učenci Jezusa Kristusa, in
3. Kot tempeljni sv. Duha?

To hočemo danes kratko pregledati, pripravite se!

### Razlaganje.

Bog Oče nas je stvaril, po očetovsko za nas skerbi in pri sv. kerstu je nas za svoje otroke prevzel: „Kdor je preroden iz vode in sv. Duha, njemu je oblast dana, otrok božji postati in iti v nebesko kraljestvo,“ Jan. 1 in 3. „Smo očiščeni in opravičeni v imenu Jezusa Kristusa, in smo prejeli Duha posinovljenja božjega, kateri upije: Aba, Oče!“ I. Kor. 6, 11 in Gal. 4, 6. Toraj pri sv. kerstu smo postali božji otroci, Bogu ljubi in dopadljivi. Sv. Ciril pa pravi: „Boga imeti za svojega Očeta, božji otrok se imenovati,

je nar višja stopnja pozemljenske žlahnosti.“ Dobro je vam znano, da ima vsak otrok do svojega očeta svetih in imenitnih dolžnost; katerih pa imamo mi do nebeškega Očeta?

1. Ali živimo kot otroci Očeta nebeškega?

Le poglejmo, kaj smo obljubili pri sv. kerstu, kjer nas je Oče nebeški vzel za svoje otroke. Pri sv. kerstu trikrat praša duhovnik: „Ali se odpoveš hudiču, njegovemu napuhu in vsemu njegovemu djanju?“ Botri so odgovarjali v našem imenu: „Se odpovem.“ Odpovedati se hudiču in vsemu grehu, služiti Očetu nebeškemu in spolnovati njegovo sveto voljo, to smo dolžni kot otroci Očeta nebeškega. Ali oh! tudi nam more Bog Oče reči, kot je judom rekel po preroku Malahiju 1, 6. „Sin spoštuje svojega očeta, in hlapec svojega gospoda: ako sem jaz pa oče, kje je moja čast?“ Ali ne spreletijo te besede vse naše kosti: Ali je Bog naš oče, kako ga častimo in spoštujemo? Oh koliko jih je, ki se malo ali nič ne marajo za božje zapovedi, ki živijo, kakor da bi nobenih božjih zapoved ne bilo ali da bi jih ne znali. „Da ste sveti, to je volja vašega nebeškega Očeta“ kliče sv. Pavl I. Tes. 4, 3. Predolgo bi mi bilo, pretresati vseh božjih zapoved, da bi marsikteri spoznal, kako malopriden otrok Očeta nebeškega da je, le to rečem: „Kdor eno samo zapoved prelomi, se pregreši na celi postavi“, Jak. 2, 11. Po vsi pravici zamore nam Bog očitati, kakor nekdanj judom: „Otroci moji so se poptujčili in niso ostali mož — beseda“, ps. 17, 46. Boleslav IV., kralj poljski, je zmiraj na persih nosil podobo svojega rajnega očeta. Kolikorkrat je imel kaj imenitnega ali težavnega opraviti, je poljubil podobo rekoč: „Bog obvari, preljubi moj oče, da bi kej storil, kar bi tvoje slavno ime količkaj osramotilo!“ Zdihamo tudi mi večkrat: „Bog obvari, da bi kaj storili, kar bi bilo proti sveti volji Očeta nebeškega!“ — Srečen je otrok, ki ima dobrega, bogatega in modrega očeta; potrebuje kej, prosi očeta, — vidi kej nevarnega, priteče k očetu, — okusi šibo, se ne togoti, temuč kušuje roko dobrega očeta, ki ga kaznuje. Mi imamo očeta v nebesih nar boljšega, nar bogatejšega in modrejšega, kako radi pa tožimo, mermramo in obupamo! Potrebujemo česa, pritecimo k Očetu nebeškemu, saj je dober in bogat: „Ako pozabi mati svojega dojenčka, On nas pozabil ne bo nikoli“, — pritiskajo nas križi in nadloge, spomnimo se Očeta nebeškega, saj je moder in vsevedoč: „Kogar Bog strahuje in tepe, tega ljubi in prejemlje“, Hebr. 12, 6. Bogu zvesto služiti in Bogu terdno upati, to se spodobi nam, ki smo otroci Očeta nebeškega! —



Sv. Peter je binkoštni praznik judom oznanoval Jezusa Kristusa in jih klical prevzeti njegov sveti nauk. Res jih je veliko prevzelo Jezusovo vero. Od njih pravi sv. pismo: „Kteri so pa prevzeli njegov nauk, so bili kerščeni, in bilo jih je prišteti tisti dan okoli tri tisuč“, dj. ap. 2, 41. Tudi sv. apostel Pavl uči: „Nič ne ostane pogubljenja vrednega v tistih, ki so po kerstu v Jezusu Kristusu“, Efež. 5, 25. Iz tega vidimo, da stopimo po sv. kerstu v kerščansko cerkev, da postanemo učenci Jezusa Kristusa. Kako pa je z nami?

## 2. Ali živimo kot učenci Jezusa Kristusa? —

Pri sv. kerstu zaznamuje duhovnik kerščencu znamenje sv. križa na čelo in persi, naj da bi se kerščeneec svojega učenika in odrešenika nikoli ne sramoval, temuč ga vselej in povsod očitno spoznavljaj in ljubil; mazili ga tudi svetim oljem na persih in med plečami, naj da bi se serčno vojskoval za nebeško kraljestvo in svoj križ voljno nosil za svojim božjim mojstrom. Sv. aposteljne je veselilo, Jezusa očitno spoznavljati in kej terpeti za njega. Pervi kristjani so svojim morivcom veselo naproti vpili: „Tudi mi smo kristjani.“ Vselej so se pravi kristjani veselili svojega kerščanskega imena; postavim: Francozki kralj Ludvik Sveti je naj rajši prebival v tistem mestu, kjer je kerščen bil: „Tukaj“, je rekel, „sem dosegel naj višje časti.“ Kaka pa je z nami, ali smo pravi učenci Jezusovi? Ako si pravi učenec Jezusov, zakaj se ne upaš lepo in počasno pokrižati se, če te kdo vidi, ali mar ne veš, da te je Jezus na križu odrešil? Zakaj se ne upaš, ko slišiš k molitvi zvoniti, lepo se odkriti in pomoliti angeljsko češčenje, ali ne veš, da bi ti ne bil nikoli izveličan, ako bi ne bila beseda meso postala? Zakaj se obotavljaš Jezusa Kristusa v presvetem zakramentu na kolenih častiti, ali ne veš, da je pravi, živi Bog, kteremu gre vsa čast in slava vekomaj? Zakaj se ne varuješ greha, temuč grešiš lahko in nemarno, ali ne veš, da je tvoj mojster zavoljo tvojih grehov na križu razpet? Zakaj ne poslušaš sv. cerkve in ne spolnuješ njenih zapoved, ali ne veš, da je Jezus sam rekel: „Kdor vas ne posluša, tudi mene ne posluša?“ Glejte, ljubi moji! le radi sramujejo se kristjani svojega odrešenika in učenika in malo marajo za njegove svete nauke in zapovedi. Pa še več; učenci bi se imeli ravnati po svojem učeniku, — ali se mi ravnamo po izgledu Jezusa Kristusa, ali hodimo po njegovih stopinjah? Ajdovski modrijan Seneka je bil v ječo veržen. Veliko je tukaj preterpel. Ko je čutil, da se mu smert bliža, pokliče še enkrat svoje prijatle. Takole jim je govoril: Ljubi prijatli moji! Jemljem od vas slovo, umerjem ubog kot berač, vendar vam zapustim oporoko (testament), vam

sporočim podobo svojega življenja; poskušajte to podobo v svojem življenju ponarejati. Ravno tako nam je tudi Jezus podobo svojega življenja sporočil, rekoč: „Izgled vam sem dal, da delate tudi vi, kakor sem delal jaz. Na tem bodo poznali, da ste moji učenci, ako se med seboj ljubite.“ Jan. 13, 15. 34. „Kdor hoče moj učenec biti, naj zadene svoj križ in hodi za menoj“, Mat. 16, 24. Pa kakšen je bil naš učenik, in kakšni smo mi — njegovi učenci! Naš učenik je bil krotek in ponižen: razžalovali so ga — on je pa molčal, — kleli so ga — on je pa blagroval (žegnoval), — križali so ga — on je pa molil. Oh! mi smo pa togotni, jezni, polni sovražstva in prepira! Naš učenik je bil ubog in siromašen, ni maral za posvetno čast, blago in veselje, — le spolnovati voljo svojega nebeškega Očeta, je bila njegova jed in skerb. Oh! mi pa le letamo za posvetno častjo, le obogateti mislimo, le veseliti se hočemo, za voljo nebeškega Očeta nam je pa malo mar! Kar je Kristus nekdanj rekel judom: Jan. 8, 39. „Ako ste Abrahamovi otroci, delajte tudi dela Abrahamove“, ravno to velja tudi nam: „Ako ste Kristusovi učenci, delajte tudi Kristusove dela!“ —

Sv. Janez kerstnik je Jezusa kerščeval v Jordanu. Sv. Duh se je prikazal in nad Jezusom plaval v golobji podobi. Pri sv. kerstu je tudi na nas prišel sv. Duh. Sv. Peter je binkoštni praznik takole govoril: „Slehnarj daj se kerstiti v imenu Jezusa Kristusa v odpuščanje grehov in bote prejeli darove sv. Duha“, dj. ap. 2, 38. V znamenje, da pri sv. kerstu sv. Duh pride tudi v nas, duhovnik trikrat dahne v kerščenca rekoč: „Poberi se od njega nečisti duh, in daj prostora svetemu Duhu!“ Zategavoljo tudi sv. apostel Pavl pravi: „Ali ne veste, da ste tempelj božji, in da Duh božji v vas prebiva?“ I. Kor. 3, 16. Oh! prevelika čast in sreča, da sv. Duh v nas prebiva!

### 3. Ali pa tudi živimo kot tempeljni sv. Duha? —

Pri sv. kerstu nas je sv. Duh omil vseh grehov, postali smo nedolžni in čisti kot angeli v nebesih. Zatoraj duhovnik kerščencu tudi podá belo oblačilo rekoč: „Vzemi belo oblačilo, ktero neomažeževano prinesi pred sodni stol Gospoda našega Jezusa Kristusa, da dosežeš večno življenje.“ Kako pa hranimo to kerstno nedolžnost in to posvečujočo gnado? Le malo se varujemo greha, ki nam odvzeme kerstno nedolžnost. Marsikteri še ne zna prav žebrati in deset božjih zapoved, grešiti pa tako, da je strah in groza! Tudi priložnosti se ne varujemo, kerstno nedolžnost zapraviti? Tudi stariši in predpostavljeni ne gledajo in si ne prizadevajo dosti, svojih ljudi greha ovarovati. Tudi molimo premalo in premerzlo, da bi



nam usmiljeni Bog pomagal kerstne nedolžnosti dolgo dolgo ohraniti. In vendar nam je to posvečujočo gnado Jezus Kristus kervavo in drago zaslužil, vendar nam je samo to edino potrebno, vendar nas le to tolaži v mnogoverstnih nadlogah tega življenja in clo še na smertni postelji. Ljubi starši in predpostavljeni! glejte in pazite na svoje otroke, da jih izredite in ohranite nedolžne in Bogu dopadljive! To je prvo in edino potrebno! — Vsak smerten greh nam odjemlje posvečujočo gnado božjo, — srečen toraj, kdor ni še grešil smertno. Ali pa mar veš, da nisi grešil smertno: „Kdor pravi, da je brez greha, je lažnik, in sam sebe goljfuje“, I. Jan. 1, 3. Zatoraj obžalujmo vse grehe in prejemajmo spodobno in pogosto ssv. zakramente, da si gnado božjo saj spet zadobimo, ako smo jo morebiti zapravili. Slayni cesar Karl V. se je naenkrat odpovedal vse svoje posvetne časti, je zapustil cesarski prestol in zlato krono, in se pođal v nek samostan ali klošter. Zakaj da kej? Obrajtal je sveto gnado božjo več, kakor vse zlato in srebro, čutil je, da je on na tako visoki stopnji ohraniti ne more, zatorej je šel v samoto in živel ostro in tiho. Veliko imenitnih in učenih gospodov je šlo v samotno puščavo, tu so se zmiraj zatajevali in bi rekel žive zakopali? Zakaj, ali so bili morebiti neumni? Svet se jim je zdel nevaren in bali so se zapraviti svojo kerstno nedolžnost.

— Kristjani so grešili — grešili smertno; pa dajo slovo vsem grehom, so bledi in medli, in živijo strašno ostro. So mar ob pamet prišli? Modri so bli, ker so si prizadevali nazaj dobiti posvečujočo kerstno gnado, ktero so bili v grehih poprej zapravili, — modri in srečni so bili, ker so se spreobrnili, dokler jim je še sjalo solnce milosti božje. Kaka pa je pri nas? Marsikteri kristjan doprinaša strašnih grehov, oskrunuje svoje truplo, zraven pa živi tako brez skerbi, kakor da bi ne vedel, kar Bog pravi: „Če kdo božji tempelj oskrunuje, ga bode Bog pòkončal“, I. Kor. 2, 17. ne misli na spoved, ne na pokoro, ne na poboljšanje! Ali ne veš, da te čaka smert, sodba in pekel! — Varujmo se greha, zakaj le tako živimo kot tempeljni sv. Duha!

### S k l e p.

Prerok Izaija je bil nekđaj zamaknjen in je vidil Boga sedeti na visokem prestolu, in obdajali so ga angeli Serafimi. Ti so klicali in prepevljali: „Svet, svet, svet je Gospod vojskinih trum, nebo in zemlja je polna njegove časti.“ Glasi njegovi so bili tako močni, da so se majali okrajniki pragov. Svetišče je bilo dimom napolnjeno. Kaj nek pominja trojno Sveti, ktero Serafimi prepevljajo? Trojno Sveti se prepevlja presveti Trojici, — dim pa, ki je sve-

tišče napolnil in preroku božje obličje zakrival, nas opominja, da skrivnosti presvete Trojice nikoli zapopasti ne moremo. Ja, ljubi moji! zapopasti presv. Trojice nikoli ne moremo, le trdno jo verujemo in iz tega nauka se učimo lepih resnic. Nekatere ste slišali danes: Otroci smo Očeta neb., — bodimo mu tudi pokorni in zaupajmo v njega! Učenci smo Jezusa Kristusa, — ravnajmo se tudi po njegovem svetem nauku in izgledu! Tempeljni smo svetega Duha, — varujmo in očiščujmo se greha! Presveta Trojica! danes ponavljamo kerstno obljubo; prizadevali si bodemo živeti kot dobri otroci Boga Očeta, kot zvesti učenci Boga Sina, in kot čisti tempeljni svetega Duha! Amen.

## Praznik presv. rešnega Telesa \*).

(Kratek govor izpred altarja ravno pred procesijo.)

### U v o d.

Božja beséda, ktero vam sem ravno bral, nas opominja velike in svete skrivnosti, da je Jezus pri poslednji večerji presv. zakrament rešnega Telesa vstavil, v katerem on resnično in bitno pri nas prebiva v podobi belega kruha. Radi pobožni kristjani ta presv. zakrament častijo in molijo, radi poklekovajo pred sv. tabernakel in se že davno veselijo danesnega presv. praznika. Res je danes velik in vesel praznik; poslušajte toraj: Zakaj da ga je naša sveta katolijska cerkev vpeljala?

\*) Prelepi cerkveni časopis „Blahovest“ v Pragi, ktereга Slovencom živo priporočujemo, piše tole: Bilo je letos na den Očiščevanja presv. D. Marie ali Svečnice. Ko sem v cerkvi bil sveče blagoslovil in službo božjo opravil, so mi doma vse sorte reči na misel prišle, ktere tukaj zdelujem. Morebiti da ktera misel pade na dobro zemljo, in z božjo pomočjo rodi lepega sadja. — Ker je bil silen in oster veter, procesija ni mogla iz cerkve ven; pa tudi v cerkvi mi se je storilo milo pri lepih ceremonijah ali obredih. Sto gorečih sveč v rokah vernih kristjanov vsakega stana in vsake starosti; ali niso prava podoba tiste goreče ljubezni, ktere ima planteti vsako verno srece do edine prave Luči — do Tistega, ktereга je bruni Simon imenoval: „Luč v razsvetljenje nevernikom, in čast svojemu narodu, ljudstvu izraelskemu.“ Pa vendar kako žalostno je to, da malo izmed teh ve, zakaj derži o Svečnici svečo v roci, kaj pominja ta lepa cerkvena navada. Kdo pa je mnogokrat tega kriv, da verno ljudstvo tega ne ve in pozna, kar bi vedeti imelo?! In vendar bi se v tej reči veliko opraviti dalo bez velike težave. Kako pa? Ravno kar povem! Znane so mi fare, kjer take dni, kakor so: svečnica, pepelnica, evetna nedelja, veliki četrtek itd. . . se ti prelepi in veliko pomenljivi obredi v cerkvi opravljajo, brez da bi se le besedica povedala zastran tega, kar pomenjajo. Res je, da take dni ni časa dolgo ljudem govoriti in obredov široko razkladati. Toliko pa vem iz samosvoje skušnje, da bi ti sv. obredi ljudem veliko bolj dopadali, globeje v srece segali, in veliko več duhovne koristi donášali, ako bi se, ravno prej da se opravljajo, kratko in jederno razlagali, ako bi se kazalo, kaj in kako gro delati, kedar se ti sv. obredi opravljajo. Tako bi se to imelo in moglo storiti pri žegnovanji vode sv. treh kraljev, o svečnici, o pepelnici, o evetni nedeli, veliki četrtek, den pres. rešnega Telesa. Nobeden ne vgovarja, da te dni božja služba tako dosti dolgo trpi in da tedaj to ni mogoče. Vemo iz



## Razlaganje.

Zakaj je danes vse tako lepo in veselo? Zakaj so sv. altarji olepšani, zakaj oblačijo duhovniki nar lepših oblačil, zakaj se razlega veselo petje, zakaj bandera tako lepo vihrajo, zakaj se vsem farmanom — mladim in starom — na licih bere, kako da so vsi veseli? Vse to se godi po volji sv. kat. cerkve:

1. pokazati, da veseli verujemo, da je Jezus Kristus v presv. zakramentu resnično pričujoč.

Kakor je Jezus v Kani galilejski vodo v vino spremenil: tako je tudi pri poslednji večerji kruh in vodo v sveto rešno Telo spremenil. Kar je pa tam Jezus storil, je ukazal ponavljati svojim apostelnom in učencem: „To delajte v moj spomin!“ Ponovi toraj, ljubi kristjan živo vero, da terdno veruješ, kar sv. kat. cerkev od tega presvetega zakramenta uči. Saj vemo, da je vse to razodel večni Bog, ki več ve, kakor naša slaba pamet zapopasti more. O Bog! poterdi našo vero! — Daneš zapustimo cerkev in prangamo med hišami po celej vasi in zelenem polji, skoraj nobenega ne manjka — vsi pravi katoljčani so prišli, clo cesarji, kralji in nar višji gospodi hodijo s procesijo, in vsred te slovesne procesije gre z nami sam Bog in Izveličar naš Jezus Kristus!

To se godi po volji sv. kat. cerkve:

2. nas opominjati, da je Jezus in njegov sv. nauk slavno zmagal vse nasprotnike svoje.

Eno pest bornih ribičev je imel Jezus, sovražnikov pa kot trave in listja, med judi in ajdi, med bornimi in bogatimi, clo cesarji in kralji so Kristusov nauk sovražili in kristjane preganjali. Danes se po vseh cerkvah — naj bo mala farna cerkvica na planini ali poglobitno mesto v dolini — po celem svetu, kjer katoljški

samosvoje skušnje, da je to mogoče tudi tam, kjer je samo en sam duhovnik, tim lažje pa tam, kjer jih je več. Pa še enkrat ponavljam, da se to mora zgoditi kratko, tako da bi govor ne bil dalji kot  $\frac{1}{4}$  ure. — Nekteri spet vgovarjajo, da so se ti sv. obredi drugod, morebiti tudi v šoli razkladali. Dajmo tega veljati (pa žalibog povsod in vselej se to ne godi), bi vendar ta kratki govor ne bil preveč in zastoj. Saj vsi dobro vemo, kako kratko pamet da ljudje imajo, in kako radi zabimo sami tudi mi, kar smo večkrat bili brali, slišali ali tudi govorili: tim več toraj prosto ljudstvo! K temu je pa še vsa druga govoriti o kakem obredu, kader se ne opravlja, in govoriti ta čas, kader se opravlja, in na tistem mestu, kjer se opravlja. To sega globeje v pamet in serce. — Morebiti da pa kdo poreče: to je kej novega, da to tn in tam ni v navadi. Morebiti da je taka, ali je pa lepo in hvale vredno? ali bi to ne pričalo, da nas veseli lenčariti in roke križem deržati? In — takih novot smemo serčno vpeljevati. Zraven tega pa to ne bode kej čisto novega, temuč obnovili bomo že starodavno pa žalibog zanemarano navado, in spolnovali bomo, kar sv. šhor Tridentinski vsem dušnim pastirjem na serce naklada. Ako naš ljud pozna, kaj pomenijo naši sveti, krasni obredi, bode bolj goreče pri njih pričujoč, bode več duševne koristi od njih dobival in si jih ne bo pustil od vsakterega koli bodi topiti in zasmehovati. Le serčno in ljubeznivo na dele: nar lepše sadje se skoraj pokaže! —

kristjani bivajo, povsod se razlega čast in slava Jezusu Kristusu. Upajmo, da bo slednjič Jezus tudi še današnje nasprotnike in sovražnike premagal, da bode slednjič en hlev in en pastir! Serčno pa hvalimo ga, da je nas že vzel v svoj edino pravi hlev — sv. katoliško cerkev! — Zakaj da pa katoliška cerkev in vsak verni katoljčan ravno danes vse svoje žile napenja, Jezusa v presvetem zakramentu, kolikor le premore, počastiti? To se godi za tega delj:

3. le malo popraviti vse razžaljenje in osramotenje, ktero se je svetemu rešnemu Telesu od nevernikov in tudi od vernih delalo in se še dela.

Oh ljubi moji! kako nespodobno so se odnekaj neverci in krivoverci do sv. rešn. Telesa obnašali, kako ga zmerjali in clo preklinjali, jezik stermiti le izreči tega, le iz globočine svojega serca izdihnimo: „Oh Jezus! bodi njim milostljiv in prizanesi jim, poglej ljubeznivo, kako serčno in goreče mi tebe častimo!“ — Ali pa je res, kar smo rekli, ali ni tudi med nami takih nehvaležnih kristjanov, ki se pričo presv. rešnega Telesa nespodobno in brezbožno obnašajo, ali ga pri sv. obhajilu nevredno prejemajo in ga posebno svojim jezikom, ki njega prejme, tolikokrat žaliyo? Morebiti da je takih, prosimo tudi za te nesrečneže odpuščanja, in vsi obljubimo danes in vselej pričo presv. reš. Telesa spodobno vesti se!

Večje ljubezni nima nobeden kakor je ta, ki življenje da za svoje prijatelje. Jezus pa je dal svoje življenje za naš grešnike, toraj svoje sovražnike. Kaj pravite k temu? Pa to mu še ni bilo zadosti, vedno je hotel med nami prebivati in svoje gnade in milosti nam deliti. „Po tem presv. zakramentu, pravi pobožni Tomaž Kempčan, se grešne rane celijo, hude želje kroté, skušnjave premagujejo, gnada povišuje, pričeta čednost raste, vera se oživlja, upanje poterdjuje, ljubezen povžiga in šira.“ Pa kaj pravi Jezus sam? „Kdor ta kruh jé, bo živel vekomaj!“ — Danešni praznik misli sv. kat. cerkev

4. nas opominjati vseh dobrot, katerih dobivljamo po tem presvetem zakramentu.

Hvalimo, ljubi kristjani! vsako uro, vsak den, zlasti pa danes Jezusa Kristusa, da se je ponižal v podobi bornega kruha pri nas prebivati in nas oživljati za večno življenje. Radi ga obiskujmo, vselej pred njim se globoko priklanjamy in pogostoma in vredno ga prejemajmo!

Postavljeni so danes zunaj cerkve štiri altarji, iz katerih, Jezus Kristus žegnuje na vse štiri strani celo faro, ljudi in zemljo. Vsa sreča in ves blagoslov pride od Očeta nebeškega po Jezusu Kristusu nad ljudi in živino, nad polja in travnike. Danes, ko



Jezus Kristus sam hodi med našimi hišami, travniki in njivami hoče sv. kat. cerkev

5. nas opominjati, da goreče prosimo za božji blagoslov.

Veliko reči potrebujemo, — vsakdo ima veliko na sercu. Bodi si kar hoče, potoži to svojemu Jezusu, posebno kar ti je potrebno za svojo neumerljivo dušo in za svoje večno izveličanje. Znano je vam, kako milo nas Jezus k sebi vabi, — on kliče: „Pridite k meni vsi, ki terpite in ste obloženi, in vas bom poživil in potolažil.“ Danes pa pride sam vsred nas, in blagruje nas in kar je našega. Kedar toraj vidite, da se daje z monstranco sveti žegen, o padite na kolena in izdihujte: Oh usmiljeni Jezus, ostani pri nas in blagruj nas! —

### S k l e p.

Danes stopi Jezus tako ponižno in pohlevno med nas v podobi belega kruha, mi ga obstopimo in prangamo ž njim. Ali vam ne pride na misel, da bode enkrat spet prišel pa obdan od svojih angelov v veliki časti in slavi? Tudi tedaj ga bomo obstopili, zakaj poklical nas bo pred svoj božji tron. Ali tedaj tudi ž njim poprangamo — poprangamo proti nebesom. Oh ljubi moji! to bo veselo pranganje, kdo bi serčno ne želel tam pričujoč biti! Veš kaj imaš storiti?

Skazuj Jezusu tisto čast, ktera mu gre, časti ga vsak dan, posebno pa danes, ponovi danes sveto vero, da je Jezus v presv. zakramentu resnično pričujoč, obiskuj in prejemaj rad in pobožno presveto rešno Telo, ljubi svojega Boga in Odrašenika in spolnuj njegovo sveto voljo, z eno besedo: spoznavljaj ti sedaj Jezusa Kristusa pred ljudmi, in tudi on te bode enkrat spoznal pred svojim Očetom: sodni dan poprangaš ž njim v večno veselje! Amen.

### Kerščanski nauki.

V. Glej katekizem: „Kaj je Bog obljubil v odrešenje človeka zavolj greha zaverženega?“

### U v o d.

Ni ga pod soncem, ki bi ne imel izvirnega ali poerbanega greha. Vsi smo otroci Adamovi — vsi nosimo tudi greh in jarm Adamov. Le ena sama je, kakor sv. kat. cerkev uči in verovati zaukazuje, ktera se je rodila čista izvirnega greha in ta je presveta mati in devica Marija. Vsi drugi smo rojeni grešniki, in kot grešniki Bogu nedopadljivi in obsojeni k večnemu pogubljenju. Pa neskončno usmiljeni Bog, ki se ni usmilil angelov v nebesih, se je

usmilil človeka na zemlji. Obljubil je poslati odrešenika, da bi človeka, ki je zaslužil zavolj greha zaveržen biti, odrešil večnega pogubljenja. Sam človek se ni mogel odrešiti; zakaj bil je grešnik in po duši mertev, ki ne more nič vrednega delati večnega plačila; — tudi človek slaba, stvarjena in še grešna sirota nikoli ni v stanu neskončno veliki dolg pri Bogu doplačati: „Vsi smo grešili in bomo opravičeni, brez da bi zaslužili, po njegovi milosti, po odrešenji, ktero je v Jezusu Kristusu“. Rim. 3, 23. Od Jezusa Kristusa bomo zanaprej govorili, od našega odrešenika; spoznajte in občutite, kako imenitni so kerščanski nauki. Pervi nauk od Jezusa takole razdelim:

1. Bog je odrešenika obljudil;
2. Bog je odrešenika popred oznanoval;
3. Bog je odrešenika poslal. —

### Razlaganje.

1. Že prvim staršem je Bog obljudil odrešenika poslati. Po storjenem grehu je Bog oznanil Adamu in Evi, kaj bota terpela zavoljo greha. Pa tudi kači je ravno tako oznanil in slednjič pristavil: „Sovražstvo bom naredil med teboj in ženo in med tvojim zarodom in njenim zarodom; ona ti bo glavo sterla in ti boš nje peto zalezovala“, I. Mojz. 3, 15. Tako je toraj Bog obljudil nekega poslati, ki bo kači glavo sterl, pa ni tanjko povedal koga, kdaj in odkod. — Drugič je Bog obljudil odrešenika očaku Abrahamu in ta obljudba je bila že bolj jasna. Rekel je Bog k njemu, da bo iz njegovega rodu tako neštevilno ljudstvo naraslo, kolikor je zvezd na nebu, da jim bo v posestvo izročil Kanaanско deželo in zadnjič mu je obljudil, da se bo iz njegovega rodu tisti rodil, kteri bo odrešil vesoljni svet, I. Moj. 12 in 22. Ravno to obljudbo je Bog ponovil Abrahamovemu sinu Izaku, I. Moj. 26. Sedaj se je že zvedelo, da ima odrešenik priti izmed izraelskega ljudstva. Očak Jakob je od Boga ravno to obljudbo prejel in na smertni postelji še tudi oznanil, da se bo prihodnji mesija rodil iz rodu Judovega, in to tedaj, ko ne bojo imeli več judi svojega kralja, I. Mojz. 28 in 49. Mojzesu je Bog pa že naznanil, da bo mesija tak prerok, kakor je on, IV. Mojz. 18, 15, in Davidu je pa clo to že razodel, da bo prihodnji izveličar božji Sin, II. buk. kralj. 7, 14. Tako je usmiljeni Bog po očakih bolje in bolje razjasnoval obljudbo poslati odrešenika. Pa je dalje

2. odrešenika tudi oznanoval in popisoval: Najpred je pošiljal predpodohe, ktere so bile v marsikterih rečeh prihodnjemu odrešeniku podobne. Nar imenitniše predpobobe so: Izak, ki ga je imel njegov oče darovati; Jožef, ki je bil od svojih bratov prodan in po nedolžnem v ječo veržen; — Melhisedek, ki je daroval kruha in vina, — velikonočno jagne, ktero je vse pervorojence izrael-



skega ljudstva rešilo nagle smerti, — bronasta kača, kdor je piknjen na njo se ozerl, je živel, — Jonas, ki je bil tri dni v trebuhu velike ribe. —

Za timi predpodobami so prišli pošteni in sveti možji, katerim je bil Bog razodel mnogoterih reči zastran prihodnjega odrešenika. Prerokovali so ti preroki:

a) da bo odrešenik rojen iz device v mestu Betlehemu: „Lej! Devica bo spočela, in sina rodila, in njemu bo ime Emanuel (Bog z nami)“ Izai. 7, 14. „Ti Betlehem nisi nar manje Judovskih mest; zakaj iz tebe bo ta prišel, kateri bo v Izraelu gospodoval“, Mihej 5, 2.

b) da bo oznanovavec hodil pred njim; „Glas vpijočega v puščavi: Pripravite pot gospodu, ravne storite steze našega Boga. Vsaka dolina bo povišana, in vsak hrib ponižan, kar je krivega bo ravno, in ostrega gladko“, Iza. 40, 3.

c) da bo odrešenik učil in čudeže delal: „Gospodov duh je nad menoj, ker me je Gospod pomazilil; poslal me je krotkim oznanovat, ozdravljat v sercu razterte, oklicat vjetim prostost in jetnikom rešenje“, Iza. 61, 1. „Lejte, sam Bog bo prišel, in vas rešil. Takrat se bojo slepih oči odperle, in ušesa gluhih bojo odmašene. Takrat bo kruljev skakal kot jelen in mutasti jezik bo razvezan“, Iza. 35, 4.

d) da ga bodo sovražili in morili: „Dal sem svoje telo tim, kateri so me bili; svojega obličja nisem odvernili od teh, ki so me zasramovali in opljuvali“, Iza. 50, 6. „Gospod je pregrehe vseh na njega vergel. Darovan je bil, ker je sam hotel, kakor ovca bo v mesnico peljan in svojih ust ne bo odperl.“ Iz. 53, 6. „Truma hudobnežev me je oblegla. Oni so moje roke in moje noge prehodli“, ps. 21, 17. „Oni so meni dali žolča jesti in so me v moji žeji jesihom napajali“, ps. 68, 22.

e) da bo od smerti vstal, v nebesa šel in sv. Duha poslal. „Moje telo bo v zaupanji počivalo: zakaj Ti me ne boš v grobu pustil“, ps. 15, 9. „Vsi narodi, ukajte Bogu na ves glas! Bog se je peljal na viš slavno in častno“, ps. 46, 6. „Izlil bom svojega duha nad vse meso, da prerokovajo vaši sinovi in vaše hčere; ja tudi nad svoje hlapce in dekle bom izlil svojega duha“, Joel 2, 18. Tako so preroki opisovali prihodnjega odrešenika in Daniel je clo čas povedal, kdaj ima priti obljubljeni mesija. Dan. 9, 24.

3. Bog je tega odrešenika že poslal. Judi še pričakujejo odrešenika, mi kristjani pa verujemo, da je odrešenik svetá že prišel. Temu odrešeniku je pa ime Jezus Kristus. Zakaj da sv. kat. cerkev uči, da je Jezus obljubljeni odrešenik. Jezus je res odrešenik:

a) vse, kar so preroki veliko let popred od odrešenika prerokovali, se je nad Jezusom na tanjko spolnilo. Če to, kar sem iz pre-

rokov ravno povedal, primerite Jezusovemu življenju in smerti, bote mislili, da so preroki vse to sami vidili in slišali.

b) sv. Janez kerstnik je perstom na Jezusa kazal, da je tisti, kteremu pot pripravlja, kateri ima za njim priti, in kteremu ni vreden od čevljev jermenov odvezati. Jan. 1, 26.

c) Jezus sam je to sprical, ker je tako nebeško lepo učil, čudeže delal in prerokoval: „Moj nauk ni moj, temuč tega, ki me je poslal, če kdo njegovo voljo spolnuje, bo spoznal, ali je ta nauk od Boga ali sem sam iz sebe govoril“; Jan. 7, 16. „Dela, ktere delam v imenu mojega Očeta, pričujejo od mene. Verujte delom, ako meni nočete verovati“, Jan. 10, 25.

d) Jezus je tudi sam to učil in terdil. Višji duhoven Kajfež je rekel: „Zarotim te pri živem Bogu, da nam poveš, ali si ti Kristus (to je: mazilenec, mesija), Sin božji?“ In Jezus je poterdil, da je.

e) Jezus je tudi vse to storil, kar se je od odrešenika pričakovalo, — vse je popravil, kar je bil izvirni greh popačil. Učil je in tako razsvetil našo pamet, — obljubil nam je večno veselje in večno pogubljenje, — obljubil tudi božjo pomoč in podporo, — pokazal sam, kako živeti in je tako spodbudil našo voljo, — terpel in umerl je za nas in tako rešil nas greha in večnega pogubljenja in nas storil spet Bogu ljube in dopadljive.

### S k l e p.

Priserčni kristjani! Adam in Eva sta grešila in škodovala sebi in nam na duši in na telesu. Oh glejte! kako gerd in hudoben da je greh! Pa glejte! kako neskončno usmiljen da je Bog! Koj hitro je obljubil poslati odrešenika, je to obljubo večkrat ponovil in poterdil in je pošiljal predpodebe, ktere so prihodnjega odrešenika predstavljale, in pošiljal preroke, ki so ga popred popisovali. Tako je vse poravnal in pripravil, da bi vsakdo tega odrešenika poznal. In ko je minulo 4000 let, ga je Bog tudi poslal na našo revno zemljo nas odrešit greha in večnega pogubljenja. Kaj bi nam bilo pomagalo, da smo se rodili, ako bi bili vsi pogubljeni?! Zatoraj mora nam nar boljše pri sercu ležati, dobro poznati našega odrešenika: „To je večno življenje, da poznajo tebe samega pravega Boga, in kterega si ti poslal Jezusa Kristusa“, Jan. 17, 3. Vsakdo sliši rad praviti od svojih starišev, prijatlov in od svoje žlahte; danes osem dni začnem praviti od Jezusa Kristusa, odrešenika in izveličarja našega; pridite radi, pridite obilno! Amen.



VI. Glej katek. „Kdo je Jezus . . .“ do „Kaj se reče Jezus“.

## Uvod.

Danes osem dni sem rekel, da je minulo 4000 let, preden je Bog odrešenika poslal. Bote rekli: Zakaj da neki to? Tako praševati je enmalo prederzno, — božjih sklepov in misli človek nikoli preseči ne more. Morebiti da odrešenika Bog zavoljo tega hitro ni poslal, da bi ljudje sami se prepričali, koliko da so ga potrebni, da bi ga serčno si želeli in vsi veselo ga sprejeli. Res so ljudje, preden je odrešenik prišel, tavalji po strašni tmimi nevere, molikovanja in pregrehe. Dosti je vedeti, da še pravega Boga niso spoznali, da so stvarjene reči za svoje bogove imeli in hudobije doprinašali, da se človeku koža ježi. Zatoraj so vsi modri in brumni iz celega serca zdihovali po odrešeniku. In odrešenik je res prišel, Bog se je človeka usmilil in mu poslal odrešenika. Ta odrešenik je pa, kakor ste slišali danes 8 dni, Jezus; in od tega sem vam obljubil praviti. Danes toraj začnem in vam povem: Kdo je Jezus Kristus?

## Razlaganje.

Vsakdo izmed nas ve, da je Jezus Kristus:

### 1. edinorojeni Sin Boga Očeta.

Bog Oče nas je vse stvaril, nas redi, nas prevzame pri sv. kerstu za svoje otroke, zatoraj se rekamo tudi mi otroci nebeškega Očeta. Pri Jezusu pa ni taka; on je pravi Sin Boga Očeta, od vekomaj ga je rodil. „Mi smo otroci po milosti, pa ne po natori; Edinorojeni je pa sin po natori, pa ne po milosti.“ Avgust. Že v starem zakonu je Bog Oče govoril od odrešenika: „Moj sin si ti, danes sem te rodil“, ps. 2, 7. Angel Gabriel je odrešenika tudi Sina Božjega imenoval, Luk. 1, 35. in Bog Oče ga je sam pri spremeni na gori Tabor in pri kerstu v Jordanu imenoval svojčega ljubega Sina. Takega sina nima Bog Oče nobenega več, zatoraj se tudi pravi „edinorojeni Sin Boga Očeta.“ — Jezus Kristus je:

### 2. Pravi Bog in človek skupaj. Da je Jezus pravi Bog:

a) pričajo sv. preroki; zakaj od Boga razsvitljeni so prerokovali, da bo izvelicar pravi Bog. Izaija pravi 35, 4.: „Bog sam bo prišel in vas odrešil.“

b) Priča Jezus sam, ki je večna resnica. Sam je rekel: „Jaz in Oče sva eno“, Jan. 10, 30. „Kdor vidi mene, vidi tudi Očeta“, Jan. 14, 9. To je Jezus tudi sprical, ker je iz samosvoje moči in oblasti čudeže delal in prerokoval. Saj veste, da je vodo spremenil v vino, velike trume ljudi nasitil z malo kruhi, zapovedal morji in vetrovom, ozdravljaj vse bolezni samo besedo, oživiljal mrtve; da! še sam je od mrtvih ustal! Prerokoval je prihodnjih reči: da ga bo Judaž izdal,

Peter zatajil, da bo umrl, uстал, v nebesa šel in cerkvo ustanovil, ktere ne bodo premagale vse peklenske moči, da bode mesto Jeruzalem strašno razdjano. In živel je tako sveto, prav po božje, da nihče ni mogel obdolžiti ga tudi nar manjšega greha.

c) pričajo sv. aposteljni in učenci. Neverni Tomaž je izdihnil: „Moj Gospod in moj Bog“, Jan. 20, 28. Sv. Peter je rekel: „Ti si Kristus, Sin živega Boga“, Mat. 16, 28. Sv. Janez koj od začetka svojega evangelja piše: „V začetku je bila Beseda, in Beseda je bila pri Bogu, in Bog je bila Beseda“, Jan. 1, 1. In sv. Pavl uči: „V imenu Jezusovem naj se priklanjajo vse kolena teh, ki so v nebesih, na zemlji in pod zemljo“, Fil. 10, 11. Klanjati kolena gre pa le pred Bogom.

d) Tudi sv. kat. cerkev je vselej učila in terdila, da je Jezus pravi živi Bog in ene nature in enega bitja z Bogom Očetom. Kdor tega ne veruje, je pahnjen iz sv. cerkve, ni več katoljčan.

Jezus je pa bil tudi pravi človek, saj se je rodil, je rasel, jedel, spal, hodil, terpel in umrl. Po vsi pravici pravimo toraj: Jezus je Bogčlovek. In ravno le Bogčlovek nas je mogel odrešiti: kot pravi Bog je bil v stanu, neskončni dolg grehov plačati in za druge kej zaslužiti, — kot človek je bil v stanu terpeti in tako za nas zadosti storiti.

Jezus je še pa dalej tudi:

### 3. naš Gospod, postavodajavec in učitelj.

Vzemite sv. evangelje v roke in berite sv. evangelje za praznik presv. Trojice; tam bote brali, kar Jezus pravi: „Meni je dana vsa oblast v nebesih in na zemlji“, Mat. 28, 18. Kakor je Bog Oče naš Gospod, ravno tako je Jezus Kristus, ki je ene nature in enega bitja z Očetom, kateremu je dana enaka moč in enako veličastvo. — Tudi postave je Jezus dajal, rekoč: „Dajem vam novo postavo: Ljubite se med seboj, kakor sem ljubil vas“, Jan. 13, 34. Veste, kako je razjasnil peto zapoved božjo: „Slišali ste, da je rečeno starim: Ne ubijaj . . . . Jaz pa vam pravim, da vsak, kteri se jezi nad svojim bratom, bo kriv sodbe“, Mat. 5, 22. — Učil nas je Jezus vso resnico, ktero sedaj imamo; tri leta je hodil po deželi in oznanoval svoj nebeški nauk. Sam se je imenoval pot, resnico in življenje, in sv. Janez 1, 9 ga imenuje „pravo luč, ktera razsvetljuje vsakega človeka, kteri pride na ta svet.“ Jezus je toraj res naš Gospod, postavodajavec in učitelj.

### S k l e p.

Sv. škof Hildebert se je sprehajal po cesti. Sedaj jo primaha nek mlad popotnik po cesti. Vidilo se je na njem, da ni veliko vreden. „Čigav si?“ ga popraša sv. škof. „Nisem nikogarja“ odgovori popotnik. Pri cesti je pa ravno stal kamnat križ. Sveti mož povzdigne roko in kaže na sveti križ rekoč: „Ne govori mi tako! Vedi, da Kristusova



je tvoja duša; zakaj on je dal svojo dušo za večno izveličanje tvoje duše! Kristusovo je tudi tvoje telo; zakaj tudi svoje telo je daroval za te. Pazi toraj, da se tudi obnašaš kot Kristusov; on te je kupil za svojo predrago kri, kupil na sv. križu; za te so njegove roke razpete, njegove noge prebodene; zavoljo tebe se cedi njegova kri iz vseh žil. Glej, zakaj da je Kristus terpel! Glej, da si mu tudi ti hvaležen, in ne rekaj več: „Nisem nikogarja.“ Zakaj Kristusov si, ki je tvoj Bog in Gospod.“ Popotnik prime sv. moža za roko, jo hvaležno poljubi in zahvali se za lepe, mične besede, — je pa tudi ves vesel pristavil: „Da! Kristusov sem, in hočem njegov ostati na veke!“ Kaj ste danes slišali od mene; ali mar ne, da je Jezus naš Bog in Gospod, naš postavodajavec in učitelj. Da! ljubi poslušavci! Kristusovi smo! Le tudi njegovi bodimo in ostanimo! Častimo in molimo Jezusa, kot pravega živega Boga, — poslušajmo in ubogajmo ga, kot našega postavodajavca in učitelja! Oh! Kristusovi bodimo na zemlji — Kristosovi bodemo tudi v nebesih! Amen.

## Zgodovinski izgledi.

Zakaj je Bog človeka stvaril?

\* Nar boljši pot v nebesa. Cesar Sigismund popraša enkrat Kolonskega višjega škofa Teodorika, kateri bi bil naj boljši pot do nebes. Odverne mu ta: „Ne išči ga v posvetnih rečéh!“ — Pa po katerem poti zamorem nebeskega izveličanja zadobiti? ga daleč popraša. „Po ravnem poti“, odgovori Teodorik. In kedaj hodim po ravnem poti? popraša zopet cesar. In višji škof mu odgovori: Ako Boga spoznaš, ga ljubiš in mu služiš.

\* Grobni nadpis. Neki dvorski služabnik, ki je ob svojem življenji sploh le posvetne reči v čislil imel, je ukazal na smertni postelji, na njegov grob drugim v svarilo, tale nadpis postaviti: Tukaj počiva eden, ki je na svetu živel in svet zapustil, brez da bi bil vedel, zakaj je bil na svet prišel.

\* Vse je ničemurno na zemlji. Mlada ženska pride, predenj se zmisli, na smertno postelj. V začetku boleznij prikrivajo nevarnost, v kateri se nahaja. Ker pa bolezen zmiraj narašča, sklenejo, jej sporočiti, v kakšni nevarnosti da je in jo opomniti, naj se pred smertjo še z nebeskim odrešenikom spravi. Silna žalost jo obide, to slišati, pa kmalo oživi božja gnada njeno vero; ona prinese Gospodu svoje življenje v dar in želi berž sv. zakramente prejeti. Na to povabi mnogo svojih prijateljic. Ko so bile zbrane okoli nje postelji, jih umiraje takole tiho nagovori: „Ljube prijateljice! povabila sem vas k sebi, da spoznate nad menoj, kako ničemurne so vse posvetne reči. Malo dni je še le,

kar sem bila še popolnoma zdrava in vesela in jutre me bo že mrtvaško oblačilo zagrinjalo. O moje prijateljice! o da bi vam bilo dano reči tega sveta s tistimi očmi videti, s kterimi jih jaz gledam, kako bi ostermele nad ničemurnostjo in goljufijo tega življenja. Spoznale bi, da je naj modrejše in naj gotovejše Bogu služiti! Moja ura je prišla; tudi vaša ne bo dolgo izostala; oj ne odlašajte, poboljšati se. Poslednjikrat v tem življenji vas vidim in govorim z vami. Molite za-me. Ako, kakor upam, usmiljenja dosežem, se hočem tudi vas pred Bogom spomniti.“ — Tako je govorila in svojo dušo izdahnila. Globoko so segle njene besede v serce poslušavkinj. Naj tudi nas nagibajo, vse to premišljevali!

\* Moder opomin. Enkrat je djal cesar Basili svojemu sinu Leonu: „Poslopje, v katerem boš sedaj prebival, je bilo že stanovališče mnogih prebivavcev; pa žalibog jih je le malo svojega pravega stanovališča, nebeškega kraljestva, iskalo. Ti pa, moj ljubljeni sin! glej, da ne samo zemeljsko kraljestvo pravično vladaš, ampak da si, izpolnovaje vse doložnosti svoje, nebeško kraljestvo pridobis. Dans so prostori tega poslopja še tvoji, jutri morebiti že koga drugega; in tako dohaja in odhaja eden za drugim. To poslopje svoje gospodarje tako pogosto spreminja, da se nobeden pravi posestnik taistega imenovati ne more. Skusi po ostrem in tesnem poti v sveto kraljestvo priti, kjer ni več nobene spremembe, nobene smerti; zakaj tu na zemlji vse preide.“

\* Cesar Sever. Ko je cesar Sever v smertni uri spoznal, kako da je vsa človeška veličina in slava le nečimurna, je zaklical: „Vse sem bil, kar človek biti zamore; ali kaj mi pomagajo dans vse užite veselice in časti.“ — Ukaže si prinesiti verč ali pepelnjak, kamor se ima po smerti njegov pepel shraniti, ga uzame v roke in reče: „Ti majhena posoda! ti imaš torej tistega obseči, kterega celi svet ni obseči zamogel!“

\* Karol V. Sit človeške časti in velikosti popusti Karol V. vladarstvo svojih držav in se umakne v samostan na Španskem. Vprico vseh vitezov in velikašev svojega dvora je djal Filipu II.: Moj sin! obložim te s silno težko butaro; položim na tvojo glavo krono, ktere cvetlice so z bodečim ternjem pomešane, nje bliščoba je le goljufiva. Ne ene mirne in pokojne ure nisem uživiljal, dokler sem kraljeval; nisem imel veselja, da bi mi ne bilo ostrupeno bilo.

\* Le v Bogu je pravi mir. Henrik Suso je bil od vseh ljudi zapuščen in v veliki revščini in nadlogah, pa vendar je bil v svojem sercu neizrečeno vesel. „Povej moje ljubo serce, — je djal večkrat sam sebi — kaj te napolnjuje vsega svetim veseljem?“ In duša mu je odgovorila: „Na celem svetu ni česa najti, kar bi ti veselje delalo.“



Niso ne prijatli, ne bogastvo, ne časti ne posvetne strasti, da bi me razveseljevale. To je moje edino veselje, da je moj Bog tako dober, da je on sam moj prijatelj in moje veselje.“

\* Ne obešaj svojega srca na posvetne reči. Že stari ajdovski pisatelji so pripovedovali o Ulisu, kako je treba posvetno blago zaničevati. Taisti prejme od svoje prijateljice Kalipse dragoceno oblačilo ali on ga kmalu spet v vodo zakadi, ko vidi, da ga pri plavanju le zadržuje in da bi se bil v taistem le potopiti mogel.

\* Ko je sv. Bernard slišal, da je bilo mnogo srebra ukradenega, kterega so mu za zidanje nekega samostana poslati hoteli, je rekel: „Tako me je Bog velike skerbi rešil.“

\* Nepremišljeno djanje. Kralj Lisimah je, ker ga je silna žeja terla, za serklej vode sebe in celo svojo vojsko sovražniku prodal. Komaj je svojo žejo pogasil, se je kesal svojega nepremišljenega djanja. Žalosten zakliče: „O kaj sem storil! Za serklej vode sem svobodo in kraljestvo prodal in sem reven suženj postal!“ — Ravno tako bodo tudi tisti zdihovali, kteri so zavoljo posvetnih reči nebeško kraljestvo izgubili.

\* Prilika. Bogat mož je imel velik in čudno lep vrt. Gostesence so ga kinčale in bistri potočiči so semtertje šumljali; prijazni grci, tertami obsajeni, sadne drevesa in cvetlice vsake barve in sorte so se ti razprostirali pred očmi. V tem rajskem kraju dovoli oče sinu prebivati, dokler spomlad ali vigred ne mine. Spomlad mine, cvetje opade, solnce je pošiljalo svoje pekoče žarke, z eno besedo: Poletje je nastopilo. „Pojdi — ga pokliče oče — pojdi, moj sin! v hladno hišo, kmalo bo tukaj pregorko.“ — O moj oče! — jame sin prositi — pusti me lepote poletja še tukaj uživati, le do jeseni me tukaj pusti; potem ti hočem slediti, kamorkoli hočeš. — Oče odide in sin ostane. Mine tudi poletje in tudi oče sopet pride. — Sin! pojdi sedaj z menoj v domačo hišo!“ — „Oh! ljubi moj oče! nar lepšega časa v celem letu bi ne imel tukaj uživati? Glej lepo grozdje, kako zoriti jema! Le toliko časa me še pusti, da bode obrano; potem ti hočem rad domù slediti.“ — Oče tretjikrat odide in ne pride pred, da sneg in led zemljo ogrinja. — Pojdi moj sin! sedaj je poslednji čas, sicer te bo zime konec.“ — Pa sin odverne: „Ne trepečem ne pred ostro zimo in če mi tudi nevarnost žuga, pot do doma bom že sam najdel.“ — Žalosten se podá oče domù in pričakuje svojega sina; ali zastonj. Neusmiljena zima ga je pomorila.

Človek! v podobi sina glej samega sebe, v očetu Boga, v podobi verta svoje življenje in svet. Le kratko časa bi se imel človek na tem svetu muditi in Bogu služiti. Pa kaj on dela? On se ne more odtepati od zemlje, kader ga Bog k svoji službi v očetovsko hišo kliče.

Clo sivi starec še noče zemlje zapustiti in hoče rajši daleč od Boga poginiti kakor v Gospodu zaspati. Oh koliko jih je na svetu takih kakor je bil ta sin! Zaničujejo klic nebeškega očeta in rajši v službi goljufnega sveta vekomaj poginejo, kakor da bi v službi božji večno izveličanje dosegli!

\* Nar boljši lov. Sv. Macedoni je živel v puščavi. Nekega dne pride bogat gospod in knez v ravno to puščavo zverino lovit. Vse živo je bilo ta dan ljudi po puščavi. „Kaj delaš tukaj v puščavi,“ nagovori gospod puščavnika. „Kaj pa ti?“ mu zaverne puščavnik. „Kakor vidiš, odgovori knez, sem prišel lovit.“ „Tudi jaz, reče puščavnik, sem tukaj, da lovim; jaz pa ne lovim zverine in posvetnega, minljivega veselja, temoč lovim nebesa in večno veselje.“ Gospod oči pobesi in otide ves zamišljen. —

\* Tako se je treba praševati. Sv. Bernard se je pogostoma takole popraševal: Ad quid venisti Bernarde?“ Zakaj si prišel Bernard? Zakaj si sem prišel? Le da bi jedel in spal? Tako je delal bogatin v evangeli in njegova duša je bila v pekel pokopana; ravno tako so počenjali ljudje za očaka Noeta, — pa grevalo je Boga, da jih je stvaril in pokončal jih je v vesoljnem potopu. Le da bi se košatil, veselil in svetil na svetu? Tako je počenjal Salomon in na slednje je vendarle spoznal, da je vse ničemurno. — Le gospodovati in zapovedovati na svetu? Aleksander Veliki je pod svojo oblast spravil skoraj ves tedaj znani svet; ko so ga prašali, kaj misli potem začeti, če vso zemljo ima, je neki odgovoril: „Potem pojdem pa med mesec.“ — Le grabiti in spravljati posvetno blago in zlato? Judaž je komaj nekaj desetic imel, in že jih je bil sit, jih od sebe vergel in obesil se. In Jezus sam pripoveduje od nekega človeka, kateri je spravljaj, da ni vedel več kam, zidal je, kakor bi bil živel večne čase; Bog mu pa je rekel: „Norec! še to noč bo tvoja duša od tebe vzeta, in čigavo bo, kar si nagrabil? — Zakaj si prišel, prašujmo se večkrat, in ne pozabimo, da smo prišli na ta svet si pridobiti nebesa.“

\* Povsod grobje. Imeniten Perz po imenu Hormizda, je enkrat v Rim prišel in je to prvo mesto celega sveta vidil v vsej lepoti in krasoti. Cesar, njegov prijatelj, ga potem pobara, kako mu je mesto kej dopadlo in ali bi ga ne bila volja za zmiraj tukej ostati? „Gospod odgovori modri Perz, ničesar ne morem najti, kar bi bilo tako lepo in krasno kot tvoje mesto; vendar vse lepote Rimskega mesta me niso preslepile in ne ganile. Veš zakaj da? V sredi teh lepih in krasnih reči sem tudi vidil grobe. Mislil sem, da tukej v Rimi ljudje ne merjo, pa grobi so mi priča, da je minljivo vse tudi tukej v Rimi kakor v Perziji; zatoraj vse te lepote pred mojimi očesi otamné, človek nikjer za zmiram ostati ne more.“ — Tako je govoril ajdovsk modrijan! Koliko je pa kristjanov, ki mislijo, da je svet njih prava domovina, in ki pozabijo, da jih je Bog stvaril za svete nebesa!